

SECRETARIAT D' EDUCACIÓ SECUNDÀRIA I PRE-SECUNDÀRIA
COMPANYIA DE JESÚS
ROMA

Escoles Jesuïtes:

Una **TRADICIÓ**VIVA EN EL SEGLE XXI

Un Exercici continu de discerniment

©Copyright Society of Jesus
Secretariat for Education, General Curia, Roma

Document exclusiu per a ús intern

Està reservat el dret de reproducció del contingut

Pot ser utilitzat amb finalitats de suport i millora de les escoles Jesuïtes

Es prohibeix la venda a benefici de qualsevol persona o institució

Fotografies portada:

Cristo Rey Jesuit College Prep School of Houston

Escola Anchieta

Escola San Pedro Claver

ESCOLES
JESUÏTES: UNA
TRADICIÓ VIVA
EN EL SEGLE XXI

Un Exercici continu de discerniment

Autor:

ICAJE

(Comissió Internacional de l'Apostolat de l'Educació de la Companyia de Jesús)

Roma, Itàlia, SETEMBRE 2019, primera edició

Totes les imatges són propietat de la Companyia de Jesús, tots els drets estan reservats

Contingut

5.....	Escoles Jesuïtes: Una Tradició Viva per a tota la Companyia
8.....	Pròleg, el diàleg ha de continuar...
10.....	Membres actuals de la ICAJE
12.....	Introducció
14.....	• Un exercici de discerniment
16.....	• Arrelats en els Exercicis Espirituals Estructura del document
18.....	Estructura del document
20.....	PART 1: Documents Fundacionals
21.....	A) Les característiques de l'Educació de la Companyia de Jesús, 1986
23.....	B) Pedagogia Ignasiana un Plantejament Pràctic, 1993
25.....	C) Les Preferències Apostòliques Universals de la Companyia de Jesús, 2019
30.....	D) Altres documents importants
33.....	PART 2: La Nova Realitat del Món
34.....	1) La realitat sociopolítica
42.....	2) Educació
47.....	3) Canvis en la pràctica religiosa
49.....	4) Canvis en l'Església Catòlica
51.....	5) Canvis en la Companyia de Jesús
58.....	PART 3: Identificadors Globals de les Escoles Jesuïtes
59.....	Actuar com un cos universal amb una missió universal
61.....	1) Les escoles jesuïtes estan compromeses a ser catòlics i oferir formació profunda en la fe en diàleg amb altres religions i visions del món
64.....	2) Les escoles jesuïtes estan compromeses a crear un ambient segur i saludable per a tots
66.....	3) Les escoles jesuïtes estan compromeses amb la ciutadania global
69.....	4) Les escoles jesuïtes estan compromeses amb la cura de la creació
71.....	5) Les escoles jesuïtes estan compromeses amb la justícia
74.....	6) Les escoles jesuïtes estan compromeses a ser accessibles per a tots
76.....	7) Les escoles jesuïtes estan compromeses amb la interculturalitat
77.....	8) Les escoles jesuïtes estan compromeses a ser xarxa global al servei de la missió
80.....	9) Les escoles jesuïtes estan compromeses amb l'excel·lència humana
83.....	10) Les escoles jesuïtes estan compromeses amb l'aprenentatge al llarg de tota la vida
86.....	Conclusió

Escoles jesuïtes: una tradició viva

2019/25

A TOTA LA COMPANYIA

Estimats amics en el Senyor,

el 8 de desembre de 1986, durant la celebració del 400 aniversari de la primera Ratio Studiorum, el P. Peter-Hans Kolvenbach va escriure a tots els Superiors majors per anunciar la publicació del document *Característiques de l'Educació Jesuïta*, com una continuació de la tradició educativa que la Companyia de Jesús va començar amb la Ratio. No es pretenia que les *Característiques* fossin una nova Ratio Studiorum. Més aviat, segons les paraules del P. Kolvenbach, tenia com a objectiu proporcionar "una visió comuna i un comú sentit del nostre propòsit ... un model amb el qual ens contrastem nosaltres mateixos".

El P. Kolvenbach esperava que aquest document pogués ajudar en el discerniment necessari per trobar els mitjans més adequats "per portar a terme, amb fidelitat i eficàcia, la missió rebuda, tenint en compte el canvi continu de les circumstàncies" (P. Kolvenbach, carta de 8 de desembre de 1986 citant el n. 32 de la seva carta sobre el *Discerniment apostòlic en comú*, amb data de 5 de novembre de 1986).

Set anys després, el 1993, el P. Kolvenbach va presentar un nou document, *Pedagogia Ignasiana: un plantejament pràctic*, més conegut com el *Paradigma Pedagògic Ignasià*, que va proporcionar un estil pedagògic per a l'aula que encarnava les característiques descrites al document anterior.

Sens dubte, aquests dos documents han contribuït en gran mesura als processos de discerniment i renovació que han fet que les nostres escoles, i moltes altres institucions jesuïtes influenciades per aquests documents, s'adaptin millor a les circumstàncies canviants del nostre món i a les necessitats de les noves generacions que eduquem.

Avui vull presentar un nou document, *Escoles jesuïtes: Una Tradició viva en el Segle XXI. Un exercici continu de discerniment*, que segueix aquesta tradició d'ajudar al nostre apostolat educatiu a reflectir i discernir els reptes i oportunitats particulars del nostre temps, continuant el procés necessari de renovació, innovació i re-imaginació, que la nostra educació requereix durant aquest canvi d'època que experimentem avui. El millor homenatge que podem oferir a la nostra llarga tradició en educació és poder explorar nous models, maneres creatives i imaginatives d'oferir la nostra visió espiritual i experiència

educativa als nostres estudiants i a les seves famílies. Per tant, el nom del document reflecteix bé el seu propòsit: renovar la nostra tradició viva en l'educació, com un exercici continu de discerniment.

Aquest document ha de ser vist en el context del procés de discerniment que el nostre apostolat educatiu ha mantingut viu des que es van publicar per primera vegada les *Característiques* i el *Paradigma Pedagògic Ignasià*. Aquest procés ha continuat més recentment amb un cicle de reunions globals: un *Col·loqui* a Boston el 2012, un *Seminari Internacional* a Manresa el 2014, i el *Primer Congrés de Delegats d'Educació Jesuïta - JESEDU-Rio* a Rio de Janeiro el 2017. El procés continuarà amb un *Segon Col·loqui* a Yogyakarta, Indonèsia, el 2020, amb el marc de les *Preferències Apostòliques Universals* com una dimensió important d'aquest discerniment.

Aquest document proporciona 10 identificadors clau de les escoles jesuïtes. Són un altre element important per ajudar a reflexionar sobre el que fa avui Jesuïta una escola jesuïta, permetent-nos afrontar el repte de mantenir la nostra identitat al servei de la nostra missió de reconciliació i justícia, central per al que fem i som. De particular importància avui és l'identificador número 2: *compromesos a crear un ambient segur i saludable per a tothom*. Les nostres escoles han estat implementant polítiques i protocols per evitar, identificar i respondre a qualsevol tipus d'abús. El repte és continuar aquest camí i modelar el canvi cultural necessari que les nostres societats demanen per a construir entorns segurs i saludables per a tothom.

Una Tradició Viva no substitueix els documents anteriors, sinó que els complementa i actualitza com un exercici continu de discerniment. Els tres s'han de prendre junts com el marc contemporani de l'educació jesuïta. *Una Tradició Viva* també vol respondre a l'acceleració del canvi que experimentem avui i, per això, el document en si és un discerniment inacabat, *un text viu* que convida els educadors de les nostres escoles a enriquir-lo amb les seves reflexions, experiències i contribucions. En aquest sentit, aquest és un document obert que modela el discerniment que pretén inspirar, i vol proporcionar pautes per a continuar l'educació *d'homes i dones per i amb els altres* en el context de l'excel·lència humana que distingeix la nostra tradició educativa.

Vull agrair als membres de la Comissió Internacional de l'Apostolat de l'Educació Jesuïta (ICAJE) el seu treball durant els últims 8 anys per elaborar aquest document. De la mateixa manera que amb els documents anteriors sobre educació, *Una Tradició Viva* s'ha enriquit amb nombrosos esborranys, debats, comentaris des de tot el món, consultes i la participació d'educadors ignasians especialitzats.

Ara, el desafiament és fer del document una eina efectiva per animar el discerniment necessari per al nostre apostolat educatiu. El Segon Col·loqui JESEDU- Jogja2020, com a primera reunió mundial del nou cicle, presentarà el document per a un col·loqui virtual a principis de 2020. Demano als Superiors Majors, després de la presentació del document, que s'assegurin que sigui àmpliament conegut, distribuït, utilitzat i discutit en les seves províncies i regions per tots els educadors i totes les persones implicades en les escoles. Els Delegats Provincials d'Educació aportaran bones idees sobre les millors maneres de posar aquest document a disposició de les seves escoles, perquè inspiri un discerniment continu sobre la millor manera de dur a terme la nostra educació avui a les

realitats locals, regionals i mundials en què servim. El document s'ha de presentar en el marc de les *Preferències Apostòliques Universals* i de la renovació del vigor apostòlic requerit per elles, tal i com els ho he presentat en cartes anteriors.

Sincerament seu en el Senyor

Arturo Sosa, S.I.
Superior General

Roma, 5 de novembre de 2019
Festa de Tots els Sants de la Companyia
(Original: anglès)

Pròleg

El diàleg ha de continuar...

La Comissió Internacional de l'Apostolat de l'Educació de la Companyia de Jesús (ICAJE, en anglès) ha treballat, des del 2011, el document que ara llegeixes. Des del començament, el diàleg va ser sobre com podem ajudar a les comunitats educatives a entendre i respondre al nostre actual context, i a continuar el llarg diàleg, que van començar els primers jesuïtes al segle XVI, sobre l'educació. Aquesta extensa conversa va produir importants documents que van guiar l'educació jesuïta a través de segles. La *Ratio Studiorum* de 1599 va ser el primer d'aquests documents. La *Ràtio* descriu el model educatiu que va guiar les nostres escoles i va crear un sentit d'unitat al voltant d'un currículum i una estructura escolar comuna. Els seus èxits i limitacions han estat discutits al llarg dels segles. Els jesuïtes i els seus companys d'apostolat van necessitar uns quants segles per confegir un nou document que respongués als nous contextos: les *Característiques de l'Educació de la Companyia de Jesús* de 1986 incorpora el consens del que és central i característic de la nostra educació, a finals de segle XX. Aquest document va permetre a les escoles construir una nova unitat al voltant d'una identitat comuna, que es va desenvolupar en molts models diferents que responen als contextos locals i nacionals de les nostres escoles. La recepció d'aquest document va ser entusiasta i els educadors de les escoles jesuïtes van començar a demanar un altre document que clarifiqués aquest estil pedagògic que pogués encarnar les 28 característiques. El resultat va ser un altre document: *Pedagogia Ignasiana, un Plantejament Pràctic*, el 1993. Aquest document ha arribat a ser l'aliment diari en pedagogia per a moltes generacions d'educadors jesuïtes que, amb gran dedicació, treballen en tots els racons de món i continuen la tradició viva de l'educació jesuïta i la fan realitat especialment en el lloc crucial on realment passa aquesta educació: l'aula.

No obstant això, l'educació jesuïta, com la mateixa història humana, és una tradició viva que exigeix ulls, oïdes i cor oberts. El present document pretén ser una invitació a continuar aquest diàleg en tots els nivells de les escoles i de les seves xarxes. A la ICAJE (*Comissió Internacional de l'Apostolat de l'Educació de la Companyia de Jesús*), fins i tot vam dubtar si anomenar-lo document ja que el que volem és un text viu que ens ajudi a mantenir el ritme de la nostra era en la qual els canvis ràpids són la norma, amb tot el que de positiu i de problemàtic això comporta. No volem un document estàtic sinó un text que inspire, mogui i animi els nostres docents, líders i comunitats educatives, a comprometre's de manera proactiva amb el nostre context, el nostre món, els nostres desafiaments i les nostres oportunitats. Aquesta és la raó per la qual aquest text serà publicat preferentment de manera electrònica, ja que requereix d'un exercici continu de discerniment que de manera creativa, valenta i generosa ens motivi al camí del diàleg en les nostres escoles i continuï la nostra tradició amb renovat zel i vigor. Per facilitar aquest procés, totes les seccions del document ofereixen preguntes per al discerniment que han d'estimular l'escolta, la discussió, el diàleg i la creativitat.

La ICAJE també desitja expressar la seva gratitud a molts col·laboradors que han fet possible aquest document. Aquest diàleg va començar el 2011 i ha comptat amb molts actors importants: els diferents membres de la ICAJE a través de tots aquests anys, molts companys generosos de sis regions de la Companyia que ens van proporcionar un comentari inicial, els especialistes que van oferir el seu consell i experiència per a posteriors versions i el grup de suport del *Secretariat de l'Educació de la Cúria General* que van acompanyar tot el procés. La nostra gratitud especial per al P. John O'Keefe, S.J. i el seu equip i al senyor William Kemeza per les seves significatives contribucions al document en el seu format i estil presents. Les seves col·laboracions han marcat la diferència!

L'única raó per la qual la Companyia de Jesús es compromet a continuar el seu apostolat educatiu és la convicció incommovible que avui com ahir, les escoles són espais privilegiats per complir la nostra missió de reconciliació i justícia dins el marc de les quatre *Preferències Apostòliques Universals* per al 2019-2029 proclamades pel P. General:

1. **Mostrar el camí a Déu a través dels Exercicis Espirituals i el discerniment.**
2. **Caminar amb els pobres, els marginats d'aquest món, aquells la dignitat dels quals ha estat violada, en una missió de reconciliació i justícia.**
3. **Acompanyar la joventut en la construcció d'un futur esperançador.**
4. **Col·laborar en la cura de la Casa Comuna**

Vulgui Déu continuar beneint l'important esforç apostòlic que les nostres escoles fan per convidar les noves generacions a obrir les seves vides a Déu i abraçar l'educació integral de la persona, dins la nostra tradició humanista. Que continuem amb el nostre fascinant camí de l'educació jesuïta, perquè siguem sempre una tradició viva i en aprenentatge

José A. Mesa SJ

Secretari Mundial d'Educació
Companya de Jesús

Membres actuals de la ICAJE

José A. Mesa, SJ

President, Secretari Internacional d'Educació (Secundària i Presecundària) de la Companyia de Jesús.

William Muller, SJ

Director Executiu de la JSN (Xarxa d'Escoles Jesuïtes), Conferència de Canadà i USA.

Ilse Dekker

Directora de la JECSE (Comissió Jesuïta Europea per a l'Educació Primària i Secundària).

Sunny Jacob, SJ

Secretari per a l'Educació Secundària i Presecundària de la JEASA (Associació Jesuïta d'Educació de l'Àsia Meridional).

Saúl Cuautle Quechol, SJ

President de FLACSI (Federació Llatinoamericana d'Escoles de la Companyia de Jesús).

Johnny Go, SJ

Secretari per a l'educació de la JCAP (Conferència Jesuïta d'Àsia Pacífic), Assistent per a la Missió i la Identitat, Secretariat per a l'educació.

Joseph Arimoso, SJ

Coordinador de JASBEAM (Associació Jesuïta per a l'Educació Secundària i Bàsica d'Àfrica i Madagascar).

Secretariat

Catharine Steffens

Assistent d'Iniciatives Globals

Rafael Galaz

Assistent de Projectes Especials

Educate Magis

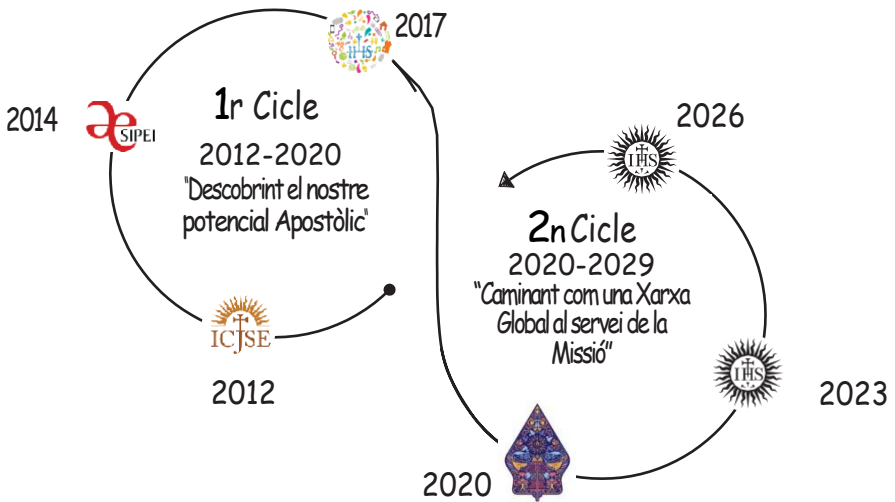
Éamonn McGuinness

Director de la Comunitat Educate Magis

Introducció

- (1) Avui experimentem l'extraordinari fenomen de la globalització: comunicació instantània, transport accelerat de béns i persones a través del món, cosa que crea, simultàniament, llaços sense precedents, però també disrupcions –econòmiques, culturals, polítiques, ecològiques i espirituals.
- (2) La globalització ha portat beneficis per a molts. Per exemple, l'educació virtual està ara disponible per a moltes comunitats remotes i empobrides; les dades de seguiment i resultats compartits a la comunitat científica han ajudat a protegir algunes de les nostres espècies més amenaçades.
- (3) Les nostres pròpies escoles s'han beneficiat de la globalització i les seves oportunitats per reunir-se, reflexionar i treballar junts. El primer i recent cicle de trobada global –Descobrint el nostre Potencial Apostòlic– és testimoni d'això. Aquestes trobades globals (col·loquis, seminaris, congressos) han renovat l'entusiasme i han portat nova consciència del que podem aconseguir quan treballem junts. El segon cicle –Caminant com a Xarxa Global al Servei de la Missió– va començar precisament amb aquest document que es farà servir per preparar el Segon Col·loqui JESEDU-Jogja2020.

- (4) Per contra, moltes comunitats, des de les governamentals a les comunitats de fe, han lluitat per reaccionar-hi. En molts casos, els desafiaments d'un ràpid canvi han dut al replegament, i a intentar alçar murs econòmics, culturals i religiosos i fins i tot amb la voluntat de recórrer a la violència. També aquests són signes dels temps.
- (5) Cal ressaltar que, en aquest moment, pertanyem a un apostolat educatiu que s'adequa perfectament al moment. Tenim una xarxa d'escoles a través del món compromeses amb la creença que Déu pot trobar-se en tota cultura, en qualsevol nivell econòmic, en tota recerca religiosa de la persona, en tota vida. Les escoles de l'apostolat jesuïta estan dedicades a formar joves líders el nucli dels quals sigui la missió de l'Evangelí: reconciliació amb justícia i cura compassiva de tota la creació.
- (6) Ara és el moment de reflexionar i actuar com a sistema educatiu internacional que som, cosa que els nostres predecessors jesuïtes i laics han forjat en els passats 450 anys.

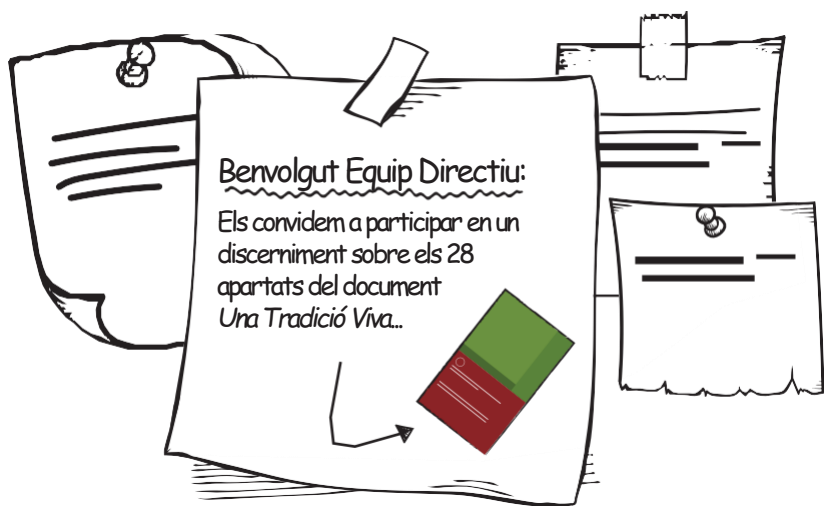
Un exercici de discerniment

- (7) Aquest document és per a tot aquell que comparteixi la nostra missió educativa perquè tots, cada un de nosaltres, laics i jesuïtes, i tots nosaltres en conjunt, som responsables del món. Les nostres escoles i cadascun de nosaltres, individualment, hem estat beneïts amb aquest encàrrec.

- (8) El propòsit d'aquest document és convidar tots els implicats en les escoles jesuïtes a començar, continuar o renovar un procés de discerniment, com a camí per a procedir cap a una resposta al nostre context històric, les nostres arrels i la nostra identitat. Som conscients, com mai abans, de la sempre canviant naturalesa de la història, de la celeritat del canvi i dels nombrosos desafiaments a què ens enfrontem. No obstant això, també estem cridats a redescobrir que la nostra herència ignasiana ens subministra els instruments adequats per trobar Déu en aquest context i a continuar oferint una educació de qualitat en la tradició humanista jesuïta, per preparar estudiants com a agents de canvi al servei del bé comú.

- (9) Demanem que els directors dels nostres ministeris educatius dediquin temps i organitzin un procés perquè els nostres equips docents i de gestió puguin participar en el discerniment sobre cadascuna de les 28 seccions que demanen reflexió i accions per a un bé més gran. Aquest discerniment ha de ser vist com a continuació, en general, de la nostra viva tradició educativa i en particular del discerniment al qual ens va convocar el *JESEDU-Rio 2017 Acords finals* i les *Preferències Apostòliques Universals*.

- (10) Aquest és el gran compromís d'aquest moment per a les nostres institucions i és essencial: comprometre's amb converses reflexives i espirituals per a discernir la nostra manera de procedir a l'interior de i per a les nostres institucions; i també és essencial per compartir i col·laborar amb la nostra xarxa global. Escoltar-se els uns als altres en totes les regions; enfortir els nostres vincles; treballar per aconseguir el major bé. Posar en moviment el que puguem fer com la nostra resposta evangèlica als nous signes dels temps.

Arrelats en els Exercicis Espirituals

- (11) El nostre punt de partida per a la reflexió ve dels Exercicis Espirituals, la lent que fem servir per discernir la crida de Crist avui.

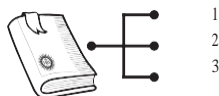
A. Visió divina del món

- (12) En començar la segona setmana d'Exercicis, Sant Ignasi convida l'exercitant a mirar el món amb la Trinitat -el Déu que crea, estima i ens sosté.
- (13) Com a educadors contemplem la mirada de la Santíssima Trinitat al nostre món. Veiem l'energia de la joventut anhelant una vida millor. Veiem persones gaudint de la bellesa de la creació i esforçant-se per trobar Déu en les seves activitats diàries. Observem un creixement ràpid en l'àmbit científic, tecnològic i econòmic; veiem molt potencial per millorar la vida a la terra. Però també som testimonis de la violència, l'explotació brutal i la injustícia, la intolerància religiosa i ètnica, el fonamentalisme i la discriminació que fereixen la dignitat humana, desigualtats exacerbades i molts socialment marginats, en particular dones i nens.
- (14) Un sever desequilibri i degradació ambiental, empitjorat per la cultura del descart, condueix a un planeta enverinat i contaminat. L'espiritualitat ignasiana posa les polaritats en tensió en aquest bell però sofrent món: contemplació i acció, drets i responsabilitats.
- (15) L'educació jesuïta se centra en educar els estudiants per compartir la perspectiva de la Trinitat mirant el món i buscant fer-lo més amorós i just. Aquest és el regal que les escoles jesuïtes lliuren a la pròxima generació.

B. El col·loqui: Què he fet per Crist? Què faig per Crist? Què he de fer per Crist?

- (16) Com veureu, ***Una Tradició Viva*** és el marc per iniciar un diàleg dins del nostre apostolat. En els Exercicis Espirituals, Sant Ignasi convida l'exercitant a presentar-se davant la creu i considerar tres preguntes que ressonen al llarg de la nostra tradició espiritual: *Què he fet per Crist? Què faig per Crist? Què he de fer per Crist?* (EE # 53).
- (17) *Què hem fet per Crist?* ***Una Tradició Viva*** mira enrere, els últims trenta anys, de profund canvi; amb noves oportunitats per al bé i alhora amb amenaces a valors profundament afermats. Avaluem les maneres en què la missió de l'educació jesuïta s'ha renovat en documents i noves iniciatives.
- (18) *Què fem per Crist?* ***Una Tradició Viva*** contempla les realitats actuals del món i de les nostres escoles, relacionant-los amb les nostres estadístiques contemporànies, documents i recursos.
- (19) *Què hem de fer per Crist?* ***Una Tradició Viva*** proposa que ara, en aquest món interconnectat, donades les noves realitats, hi ha identificadors essencials que han de formar part de qualsevol escola jesuïta del món: sense importar les condicions locals o el seu context.

Estructura del document

(20) ***Una tradició viva interroga tots els educadors ignasians:***

(21) **En la primera part, sobre els documents fundacionals**

Per reflexionar sobre els tres documents fundacionals que s'han promulgat en els darrers trenta anys:

Les Característiques de l'Educació de la Companyia de Jesús 1986

El Paradigma Pedagògic Ignasià, 1993

Les Preferències Apostòliques Universals de la Companyia de Jesús, 2019

Altres documents importants

(22) **En la part segona, sobre la nova realitat global**

Per reflexionar sobre alguns dels majors canvis que han tingut lloc en aquest període:

en la realitat sociopolítica;

en l'educació;

en la pràctica religiosa;

en l'Església Catòlica;

en la Companyia de Jesús.

(23) **En la tercera part, sobre els identificadors de les escoles jesuïtes**

Per enfortir la participació de les nostres escoles en la nova realitat global. Aquest document presenta 10 claus identificadores que han d'estar presents en tota escola jesuïta.

(24) L'escola jesuïta ha de ser:

1. **Catòlica, determinada a treballar per una formació profunda en la fe, en diàleg amb altres religions i visions de món.**
2. **Compromesa a crear un ambient escolar segur i saludable per a tots.**
3. **Compromesa amb la ciutadania global.**
4. **Compromesa amb la cura de tota la creació.**
5. **Compromesa amb la justícia.**
6. **Compromesa a ser accessible per a tots.**
7. **Compromesa amb la interculturalitat.**
8. **Compromesa a ser una xarxa global al servei de la missió.**
9. **Compromesa amb l'excel·lència humana.**
10. **Compromesa amb l'aprenentatge de per vida.**

(25) *Una Tradició Viva* està disponible en paper; i també està disponible com a pàgina web interactiva allotjada a *Educate Magis*. Aquesta comunitat virtual connecta educadors de totes les escoles jesuïtes i ignasianes a tot el món.

(26) Al final de cada secció de la pàgina web, els educadors poden enriquir *Una Tradició Viva* a través de converses interactives, vídeos, fotografies i enllaços, que reflecteixen la rica diversitat de les sis Conferències de la Companyia de Jesús: Àfrica i Madagascar, Àsia-Pacífic, Europa, Llatinoamèrica, Nord Amèrica i Àsia Meridional.

Part 1

Documents Fundacionals

Les Característiques de l'Educació de la Companyia de Jesús, 1986

(27) Al setembre de 1980, un grup internacional es va reunir per debatre temes importants relatius a l'educació secundària jesuïta. Aquests debats van culminar en la publicació del document fonamental titulat *Característiques de l'Educació de la Companyia de Jesús*¹. El llavors General Peter Hans Kolvenbach, S.J. va promulgar el document el 8 de desembre de 1986. En la seva carta, el P. Kolvenbach descrivia el propòsit del document:

(28) **"Les *Característiques* poden ajudar, a tots aquells que treballen en l'educació de la Companyia, a practicar l'exercici essencial del discerniment apostòlic. Aquest pot ser el fonament d'una reflexió renovada sobre l'experiència de l'apostolat educatiu i, a la llum d'aquesta reflexió, d'una avaluació de les orientacions i de la vida de l'escola: no solament en una perspectiva negativa (Què és el que estem fent malament?) sinó especialment en una perspectiva positiva (Com podem fer-ho millor?). Aquesta reflexió ha de prendre en consideració les circumstàncies locals "contínuament canviants": cada país o regió ha de reflexionar sobre el significat i les implicacions de les *Característiques* donats els seus respectius contextos locals, i ha de desenvolupar després documents complementaris, que apliquin aquest document general a les seves pròpies necessitats, concretes i específiques."**²

(29) El document conté 28 característiques de l'educació de la Companyia organitzades en 9 seccions que ressalten l'experiència espiritual d'Ignasi com la font última de l'educació jesuïta.

¹http://www.sjweb.info/documents/education/characteristics_sp.pdf

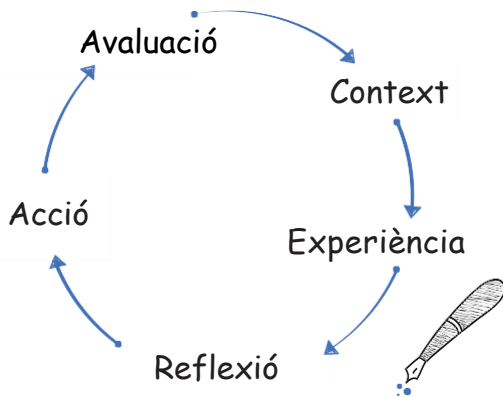
²http://www.sjweb.info/documents/education/phk_on_charac_sp.pdf

Exercici 1. Per al discerniment

- a. Com has fet servir tu o la teva institució, aquest document?
- b. Entre de les 28 característiques de l'educació jesuïta identificades en el document, quines sents que necessiten reforçar-se en la teva institució i de quina manera?
- c. Com el faràs servir tu o el teu apostolat educatiu en el futur?

B. Pedagogia Ignasiana: un Plantejament Pràctic, 1993

- (30) Set anys després, el 31 de juliol de 1993, el P. Kolvenbach va promulgar *Pedagogia Ignasiana: un Plantejament Pràctic*³ que buscava complementar i construir a partir del document *Característiques*. Reconeixent la diversitat d'escenaris de les escoles jesuïtes, la Pedagogia Ignasiana va avançar en un enfocament flexible basat en amplis principis dels Exercicis Espirituals.

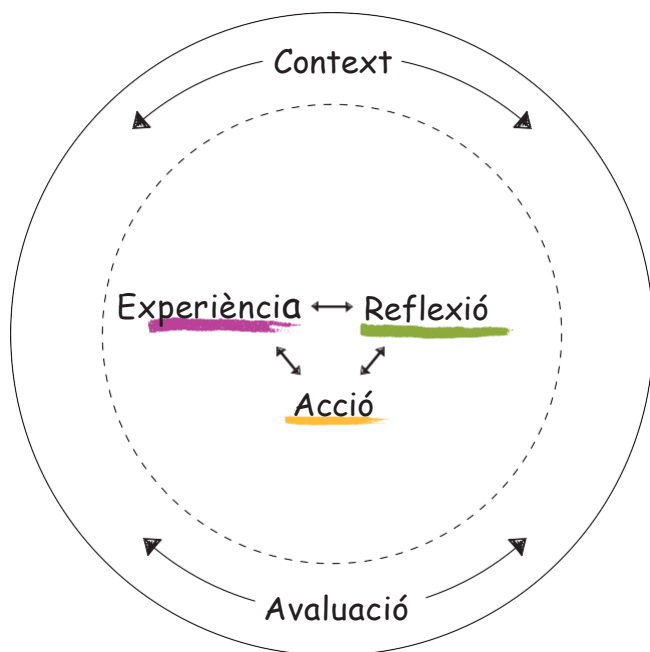

- (31) Destinat als professors, recomana un estil d'ensenyament amb cinc dimensions:
1. una comprensió crítica del context en el qual té lloc l'ensenyament;
 2. la creació d'experiències que estimulin la imaginació i l'intel·lecte de l'estudiant;
 3. l'estimulació d'un hàbit creixent de reflexió per aprofundir en qualsevol experiència;

³http://www.sjweb.info/documents/education/pedagogy_sp.pdf

4. la provisió d'oportunitats per posar els valors i les habilitats adquirides en acció, de manera que alguna transformació positiva s'esdevingui en l'estudiant, en el professor i en el món. Aquesta acció ha d'estar al servei de l'Evangeli, com fa Sant Ignasi quan reclama que es posi més l'amor en els fets que en les paraules;
5. la participació en riques i diversificades avaluacions de l'aprenentatge i l'ensenyament, juntament amb el desig de canviar i modificar el que sigui necessari.

(32) Dimensions del Paradigma Pedagògic Ignasià

Exercici 2. Per al discerniment:

- a. Com has practicat tu o la teva institució la Pedagogia Ignasiana?
- b. Quins beneficis has rebut tu com a resultat de fer servir el Paradigma Pedagògic Ignasià?
- c. Quines dificultats has trobat en la seva aplicació?
- d. Com el faràs servir tu o el teu apostolat educatiu en el futur?

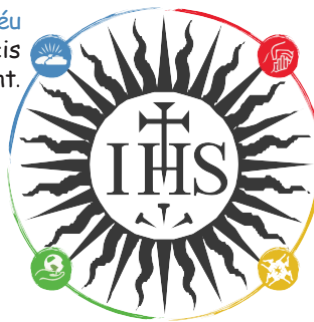
C. Les Preferències Apostòliques Universals de la Companyia de Jesús, 2019

- (33) El 19 de febrer de 2019, el P. General Arturo Sosa, va promulgar les *Preferències Apostòliques Universals de la Companyia de Jesús 2019-2029*⁴. Aquestes preferències van ser el fruit d'un discerniment, que va durar prop de dos anys, en el qual els membres de la Companyia de Jesús van ser convidats a participar-hi, així com molts col·laboradors laics. Elles guiaran el treball de la Companyia en els propers deu anys.
- (34) Com veuràs, a partir dels passatges seleccionats a baix, així com en les notes a peu de pàgina al llarg d'aquest apartat, cadascuna d'aquestes preferències confirma i enforteix el procés, directrius, reptes i crides a l'acció de *Una Tradició Viva*. Les quatre preferències universals són:

Preferències Apostòliques Universals 2019 - 2029

Mostrar el camí cap a Déu mitjançant els Exercicis Espirituals i el discerniment.

Col·laborar en la cura de la Casa Comuna.

Caminar amb els pobres, els marginats del món, els ferits en la seva dignitat, en una missió de reconciliació i justícia.

Acompanyar els joves en la creació d'un futur esperançador.

⁴<https://jesuits.global/es/sobre-nosotros/preferencias-apostolicas-universales>

- (35) **1. Mostrar el camí a Déu a través dels Exercicis Espirituals i el discerniment⁵**
- (36) Com a creients sentim la urgent necessitat de superar tant el nou secularisme com la nostàlgia per les expressions culturals del passat. Ens decidim per col·laborar amb l'Església quan experimenta una societat secular com un signe dels temps que ens dóna l'oportunitat de renovar la nostra presència al cor de la història humana. Una societat madura secularitzada obre espais per a les complexes dimensions de la llibertat humana, especialment de la llibertat religiosa.
- (37) Ahora, ens decidim per oferir els Exercicis Espirituals de les múltiples maneres que són possibles, proporcionant a molta gent, especialment els joves, l'oportunitat de fer-ne l'experiència per tal de començar o avançar en el seguiment de Crist.
- (38) També ens decidim a promoure el discerniment com un hàbit regular per als que trien seguir Crist. La Companyia de Jesús està compromesa amb practicar i divulgar el discerniment espiritual, tant personal com comunitari, com la manera ordinària de prendre decisions guiades per l'Esperit Sant en les nostres vides, les nostres obres apostòliques i les nostres comunitats eclesials. És una opció per buscar i trobar la voluntat de Déu, sempre, deixant-nos guiar per l'Esperit Sant. A través del nostre discerniment en comú de les preferències apostòliques, hem experimentat una renovació en la nostra manera de procedir. Per tant, estem decidits a fer un ús regular de la conversa espiritual i el discerniment en l'aplicació de les nostres preferències a tots els nivells de la vida en missió de la Companyia.

⁵ <https://jesuits.global/en/about-us/universal-apostolic-preferences>

(39) **2. Caminar amb els pobres, els marginats del món, aquells la dignitat dels quals ha estat ferida, en una missió de reconciliació i justícia⁶**

(40) Ens decidim a caminar amb persones i comunitats que són vulnerables, excloses, marginades, i humanament empobrides. Ens comprometem a caminar amb les víctimes de l'abús de poder, l'abús de consciència i l'abús sexual; amb els marginats d'aquest món; amb tots aquells que la tradició bíblica coneix com els pobres de la terra, al crit dels quals el Senyor respon amb la seva encarnació alliberadora.

(41) Confirmem el nostre compromís de tenir cura dels migrants, les persones desplaçades, els refugiats i les víctimes de les guerres i el tràfic de persones. També ens decidim a defensar la cultura i l'existència digna dels pobles indígenes.

(42) Ens comprometem a ajudar a eliminar els abusos dins i fora de l'Església, buscant assegurar que les víctimes siguin escoltades i adequadament assistides, que es faci justícia i es repari el dany. Aquest compromís inclou l'adopció de polítiques clares per a la prevenció de l'abús, la formació contínua dels que es comprometen en la missió, i la realització d'esforços seriosos per identificar l'origen social de l'abús. En aquest sentit, promovem efectivament una cultura que salvaguardi totes les persones vulnerables, especialment els menors.

(43) **3. Acompanyar els joves en la creació d'un futur ple d'esperança⁷**

(44) Els joves pateixen la tensió entre la tendència cap a l'homogeneïtat cultural i l'emergència d'una societat humana intercultural que respecta i s'ha enriquit per la diversitat. La lògica de l'economia de mercat empeny cap a l'homogeneïtat, però els joves aspiren, en canvi, a una diversitat que correspongui a l'exercici de la veritable llibertat i a obrir espais creatius que contribueixin a l'aparició d'una societat humana i intercultural. Amb aquesta

⁶ <https://jesuits.global/es/sobre-nosotros/preferencias-apostolicas-universales>

⁷ <https://jesuits.global/en/about-us/universal-apostolic-preferences>

base, podran comprometre's a construir una cultura protectora que garanteixi un entorn saludable per a nens i joves, creant les condicions que permetin a tots desenvolupar el seu potencial com a éssers humans.

(45) Acompanyar els joves exigeix de nosaltres una vida autèntica, profunditat espiritual, i obertura per compartir la vida en missió que doni sentit al que som i al que fem. Amb això, podem aprendre, juntament amb els joves, a trobar Déu en totes les coses, i, a través dels nostres ministeris i apostolats, podem ajudar-los a viure aquestes etapes de les seves vides més profundament. Acompanyant els joves ens posem en el camí de la conversió personal, comunitària i institucional.

(46) **4. Col·laborar en la cura de la Casa Comuna⁸**

(47) Ens decidim, tenint en compte el que som i els recursos amb què comptem, a col·laborar amb altres en la construcció de models alternatius de vida que es basin en el respecte per la creació i en un desenvolupament sostenible capaç de produir béns que, essent justament distribuïts, garanteixin una vida decent per a tots els éssers humans del nostre planeta.

(48) La preservació en el temps de les condicions de vida al nostre planeta, és una responsabilitat humana d'immensa importància ètica i espiritual. La nostra col·laboració ha d'incloure tant la participació en l'esforç per analitzar els problemes en profunditat, com el fet de promoure la reflexió i el discerniment que ens guiï en la presa de decisions que ajudin a curar les ferides ja causades en el delicat balanç ecològic.

(49) Ens preocupen de manera especial les àrees crucials per mantenir l'equilibri natural que faci la vida possible, com ara la regió amazònica, les conques del Congo, Índia i Indonèsia i grans extensions de mar obert. Tenir cura de la naturalesa d'aquesta manera és una forma de genuïna lloança a l'obra creadora de Déu. Calen decisions valentes per evitar danys futurs i per fer canvis d'estil de vida necessaris perquè els béns de la creació siguin usats en bé de tots. Desitgem estar activament presents en aquests processos.

⁸ <https://jesuits.global/es/sobre-nosotros/preferencias-apostolicas-universales>

Exercici 3. Per al discerniment

- a. Has llegit el document complet?
- b. Què has trobat particularment impactant?
- c. Què has trobat desafiant?
- d. Què has trobat que demani major claredat?
- e. Com avalues la seva utilitat?
- f. Com pot la teva institució respondre a aquestes Preferències Apostòliques Universals?

D. Altres documents importants:

(50) Durant el primer cicle de les reunions mundials es van produir dos documents que van esdevenir un recurs important per al discerniment:

(51) 1. **L'Educació Jesuïta Apunta a l'Excel·lència Humana:**

Homes i dones amb Consciència, Competència, Compassió i Compromís (2015). Aquest document resumeix les discussions i el discerniment que hi va haver durant el SIPEI (Seminari Internacional sobre Pedagogia i Espiritualitat Ignasiana) a Manresa, Espanya el 2014. El document utilitza les 4Cs (consciència, competència, compassió i compromís) per identificar avui els elements nuclears que defineixen l'educació integral de la persona dins de la tradició de l'educació jesuïta.

(52) Vegeu la secció 9 de la tercera part d'aquest document: Les escoles jesuïtes es comprometen amb l'Excel·lència Humana.

(53) 2. **JESUDU-Rio2017 Acords Finals:**

A JESUDU-Rio2017, del 15 al 20 d'octubre de 2017, el Congrés de Delegats d'Educació de la Companyia de Jesús va treballar en una agenda global per a les nostres escoles amb l'objectiu d'orientar el diàleg de la nostra xarxa com a mitjà per a "*actuar com un cos universal amb una missió universal*" (GC 35, D.2, # 20). Delegats d'educació de les sis regions mundials de la Companyia, juntament amb altres persones de l'apostolat educatiu jesuïta, es van reunir a Rio de Janeiro, convocats pel Secretari per a l'Educació de la Companyia de Jesús. L'al·locució final del P. General, Arturo Sosa, en el congrés, va inspirar la redacció dels acords finals.⁹

⁹http://www.sjweb.info/education/doc-news/JESUDU-Rio%202017_Acuerdos_Finales_ES_171121.pdf

- (54) Aquesta declaració va proposar tretze accions, amb vuit assenyalades com a prioritats que requereixen una ràpida resposta dels delegats i les escoles, per arribar a ser un *cos universal amb una missió universal*¹⁰

Els delegats es van comprometre¹¹:

(55) **A. L'experiència de Déu:**

1. A promoure l'Examen de Consciència en cadascuna de les escoles per ajudar els estudiants a escoltar la veu interior i aprendre el camí a la interioritat.
2. A treballar amb les escoles per assegurar que s'implementi un mòdul (o una unitat curricular similar) d'educació interreligiosa. Aquest mòdul ha de permetre als estudiants aprendre sobre les religions del món i també d'elles; i a respectar les variades formes d'expressar i celebrar allò diví.
3. A trobar maneres en les quals l'Espiritualitat Ignasiana (expressada als Exercicis) pugui ser adaptada activament a l'àmbit escolar perquè els estudiants adquireixin hàbits d'interioritat i pràctica de discerniment.

(56) **B. Tradició i innovació:**

4. A implementar un procés de discerniment ignasià que porti a un pla d'innovació per a cada escola i a una revisió periòdica que correspongui al context local i a la nostra tradició.
5. A revisar amb les escoles les estructures organitzatives tradicionals i els rols amb particular èmfasi en els estereotips de gènere i desigualtat de gènere.
6. A treballar amb les escoles per millorar la manera com els pares i les famílies són invitades a la nostra educació i formació.
7. A urgir les escoles a reflexionar sobre la naturalesa integral de l'excel·lència¹² humana de manera que l'èxit acadèmic pugui ser entès en el context apropiat.

¹⁰ <https://www.educatemagis.org/jesedu-rio2017/>

¹¹ http://www.sjweb.info/education/doc-news/JESEDU-Rio%202017_Acuerdos_Finales_ES_171121.pdf

¹² Vegeu declaració sobre Competent, Conscient, Compromès, Compassiu en:

<https://www.educatemagis.org/documents/ignatian-pedagogy-letter-from-father-general-kolvenbach-sj/>

(57) **C. Cuidant la nostra Casa Comuna: reconciliació amb Déu, la Humanitat i la Creació**

8. A promoure una política ambiental i social per a cadascun de les nostres escoles i proposar maneres perquè la xarxa regional pugui integrar clarament la justícia, la fe i la cura per l'ambient dins dels currículums acadèmics.
9. A assegurar que les escoles tinguin un programa implantat que permeti a estudiants de sectors socials marginats i pobres participar en una educació de qualitat i assegurar que les escoles que serveixen els marginats i els pobres vagin més enllà de les seves experiències en la construcció de ponts amb altres persones i comunitats.

(58) **Enviats en una Xarxa Global:**

10. A avaluar i desenvolupar la xarxa de cooperació existent a nivell regional i global
11. A incloure en programes de formació de nous educadors i personal de gestió la comprensió que s'uneixen a una xarxa global i que tenen un paper a jugar en l'animació de la mateixa.
12. A treballar amb les direccions de les escoles per comprometre a educadors i personal de gestió a formar-se en la ciutadania global de manera que puguin ajudar els estudiants a entendre el seu futur com a ciutadans globals.
13. A fer d'Educar Magis una eina i recurs integral de les escoles per ajudar a estimular la dimensió global.

Exercici 4. Per al discerniment:

- a. Coneixes aquests documents? Què trobes particularment impactant en ells?
- b. Què trobes que sigui inspirador?
- c. Com està responent la teva institució, la teva xarxa a la Declaració d'Acció de JESSEDU-Rio2017? Quines accions esteu executant? Com?

Part 2

La Nova Realitat del Món

- (59) **Han canviat moltes coses en les tres dècades des de la publicació de dos dels documents-llavor a dalt esmentats. Quan reflexionem sobre el passat, és important respectar el principi fonamental de l'educació jesuïta, reflectit en la Pedagogia Ignasiana, que l'aprenentatge comença per una acurada reflexió sobre el context¹³**

1. La Realitat Sociopolítica

Població¹⁴.

- (60) La població humana ha crescut dramàticament, des de prop de 5.000 milions el 1986, fins a més de 7.500 milions el 2018.
- (61) El gruix de la població també s'ha desplaçat significativament:
- D'àrees rurals a centres urbans
 - De països més desenvolupats a menys desenvolupats
 - De Nord Amèrica i Europa cap a Àfrica, Àsia i Llatinoamèrica¹⁵.
- (62) Hi ha hagut i continuarà havent-hi un envelliment de la població amb excepció de Llatinoamèrica i l'Àfrica Subsahariana, on la població de joves continua creixent¹⁶.

Exercici 5. Per al discerniment:

En la teva regió del món:

- Com avalués aquests canvis?
- Quines són les novetats més significatives?
- Quins canvis semblen reflectir el major bé?
- En aquest context, què ha fet el teu apostolat educatiu?
- Què hauria d'estar fent el teu apostolat educatiu?

¹³Els educadors ignasians poden revisar els objectius del desenvolupament global (2015-2030) de les Nacions Unides, a: <https://www.un.org/sustainabledevelopment/es/sustainable-development-goals/>

¹⁴<https://www.un.org/es/sections/issues-depth/population/index.html>

¹⁵<https://www.un.org/development/desa/en/categories/population>

¹⁶http://www.un.org/en/development/desa/population/publications/pdf/ageing/WPA2015_Report.pdf

Economia¹⁷.

- (63) La taxa de pobresa extrema a nivell mundial s'ha reduït a més de la meitat des de 1990.
- (64) No obstant això, continua sent significativa la desigualtat i el seu creixement en la distribució dels recursos entre les nacions.
- (65) A l'interior de moltes nacions hi ha hagut un enorme canvi en l'adjudicació dels ingressos i recursos cap a les classes econòmiques altes, incrementant la bretxa tant amb la classe mitjana com amb la classe pobre.
- (66) Les economies nacionals han assolit nous nivells d'interdependència que posen a prova el paper de les agències governamentals i el paper del poder de les empreses multinacionals.

Exercici 6. Per al discerniment:

En la teva regió del món:

- a. Com avalues aquests canvis?
- b. Quines són les novetats més significatives?
- c. Quins canvis semblen reflectir el major bé?
- d. En aquest context, què ha fet el teu apostolat educatiu?
- e. Què hauria d'estar fent el teu apostolat educatiu?

¹⁷<https://www.bancomundial.org/es/understanding-poverty>

Migració¹⁸.

(67) A causa de la violència i les privacions conòmiques, la migració ha crescut de manera sostinguda en el segle XXI.

(68) Al final del 2017 una de cada set persones era migrant:

El 3.2% de la població mundial era migrant internacional: (232 milions de persones).

El 10% de la població del món era migrant intern: (740 milions de persones).

Exercici 7. Per al discerniment:

En la teva regió del món:

- a. Com avalués aquests canvis?
- b. Quines són les novetats més significatives?
- c. Quins canvis semblen reflectir el major bé?
- d. En aquest context, què ha fet el teu apostolat educatiu?
- e. Què hauria d'estar fent el teu apostolat educatiu?

¹⁸http://www.un.org/en/development/desa/population/migration/publications/migrationreport/docs/MigrationReport2017_Highlights.pdf

Intolerància violenta¹⁹:

- (69) Han passat més de dues dècades des del final de la Guerra Freda, però ha emergit una nova mena de conflicte global derivada de l'anomenat xoc de civilitzacions. Com a resultat, hem estat testimonis de la violència generalitzada, sovint provocada per i dirigida a:
- i. Grups ètnics
 - ii. Grups religiosos
 - iii. Comunitats civils

Exercici 8. Per al discerniment:

En la teva regió del món:

- a. Com avalues aquests canvis?
- b. Quines són les novetats més significatives?
- c. Quins canvis semblen reflectir el major bé?
- d. En aquest context, què ha fet el teu apostolat educatiu?
- e. Què hauria d'estar fent el teu apostolat educatiu?

¹⁹<https://www.un.org/pga/70/wp-content/uploads/sites/10/2016/01/Conflict-and-violence-in-the-21st-century-Current-trends-as-observed-in-empirical-research-and-statistics-Mr.-Alexandre-Marc-Chief-Specialist-Fragility-Conflict-and-Violence-World-Bank-Group.pdf>

El Medi Ambient²⁰:

- (70) Vastes extensions de boscos s'han perdut i no poder ser explotats a causa de la falta de protecció i planificació estratègiques.
- (71) Moltes formes de vida terrestre i aquàtica s'enfronten a l'extinció a causa de les activitats humanes.
- (72) Tots patim els efectes de la contaminació, però els pobres es veuen encara més afectats per ambients tòxics.
- (73) No obstant això, també som testimonis d'una major consciència que és necessari tenir cura del planeta i de les formes de vida diferents a la humana.
- (74) El 2015, representants de 195 països es van reunir a París per signar el primer acord legalment vinculant per superar l'escalfament global causat per les activitats humanes.

Exercici 9. Per al discerniment:

En la teva regió del món:

- a. Com avalues aquests canvis?
- b. Quines són les novetats més significatives?
- c. Quins canvis semblen reflectir el major bé?
- d. En aquest context, què ha fet el teu apostolat educatiu?
- e. Què hauria d'estar fent el teu apostolat educatiu?

²⁰ <https://www.unenvironment.org/annualreport/2017/index.php?page=0&lang=en>

Igualtat de Gènere²¹:

- (75) En molts llocs del món, el paper de les dones, en la vida professional i familiar, ha canviat dramàticament.
- (76) Els avenços en les passades tres dècades són evidents a tot arreu, però el progrés ha estat lent.
- (77) En la majoria de les societats al voltant de el món, les dones ocupen només una minoria dels llocs de decisió.

Exercici 10. Per al discerniment:

En la teva regió del món:

- a. Com avalues aquests canvis?
- b. Quines són les novetats més significatives?
- c. Quins canvis semblen reflectir el major bé?
- d. En aquest context, què ha fet el teu apostolat educatiu?
- e. Què hauria d'estar fent el teu apostolat educatiu?

²¹ <https://www.un.org/sustainabledevelopment/es/gender-equality/>

Estructura Familiar²²

- (78) En molts llocs, menys gent es casa i, quan ho fa, un percentatge significatiu es divorcia; a més, molts tornen a casar-se.
- (79) Com definim que la família esdevé molt més diversa?
- i. El nombre de les famílies monoparentals i mesclades (amb fills d'anteriors matrimonis) s'incrementa.
 - ii. El nombre de les famílies en les quals els pares són del mateix sexe s'incrementa.
- (80) Molts homes tenen un paper més central en la criança dels fills.
- (81) Un nombre significatiu de països experimenta un canvi notable en els costums socials relatiu a l'atracció del mateix sexe i la fluïdesa de gènere. Molts dels nostres estudiants viuen ara en un context en el qual això es discuteix obertament i és acceptat per molts.
- (82) El 1986 el matrimoni entre persones del mateix sexe hauria estat impensable. El 2015 vint-i-dos països han legalitzat aquesta pràctica²³. L'Església Catòlica no celebra ni reconeix matrimonis del mateix sexe, encara que molts joves en les nostres escoles hi donarien suport.

Exercici 11. Per al discerniment:

En la teva regió del món:

- a. Com avalues aquests canvis?
- b. Quines són les novetats més significatives?
- c. Quins canvis semblen reflectir el major bé?
- d. En aquest context, què ha fet el teu apostolat educatiu?
- e. Què hauria d'estar fent el teu apostolat educatiu

²² <http://www.un.org/en/development/desa/population/theme/marriage-unions/index.shtml>

²³ <https://www.bbc.com/mundo/noticias-internacional-40493968>

Comunicacions

- (83) La tecnologia ha revolucionat les idees tradicionals d'espai i temps i ha possibilitat oportunitats, fins ara impredecibles, per a la comunicació, l'aprenentatge i l'espiritualitat²⁴.
- (84) Els telèfons mòbils poden avui enviar missatges de text, correus electrònics, pujar vídeos i fotos, baixar aplicacions per a tot. La xarxa social i els blogs permeten comunicar-se amb gent de regions molt remotes. Les persones poden comunicar-se unes amb les altres sobre la marxa, instantàniament i de manera més personalitzada.
- (85) La riquesa i la proliferació d'eines personals i àgils tenen enormes implicacions en l'educació.

Exercici 12. Per al discerniment:

En la teva regió del món:

- Com avalues aquests canvis?
- Quines són les evolucions més significatives?
- Quins canvis semblen reflectir el major bé?
- En aquest context, què ha fet el teu apostolat educatiu?
- Què hauria d'estar fent el teu apostolat educatiu?

²⁴Vea como ejemplo: <https://www.media.mit.edu/about/mission-history/>

2. Educació

Disponibilitat²⁵

- (86) Hi ha hagut progressos destacats en educació en els darrers trenta anys. El nombre de nens i adolescents sense escola ha caigut a la meitat des del 2000.
- (87) El major progrés ha estat assolit en la paritat de gènere.
- (88) No obstant això, hi ha encara cinquanta-vuit milions de nens fora de l'escola, en el món, i cent milions de nens que no completen l'educació primària.
- (89) La inequitat en l'educació s'ha incrementat, i la càrrega més pesada la suporten els més pobres i desprotegits. En molts països hi ha una bretxa creixent en èxits i oportunitats.
- (90) Els conflictes suposen una intrincada barrera que manté una alta proporció de nens sense l'escola en zones de guerra.

Exercici 13. Per al discerniment:

En la teva regió del món:

- a. Com avalues aquests canvis?
- b. Quines són les novetats més significatives?
- c. Quins canvis semblen reflectir el major bé?
- d. En aquest context, què ha fet el teu apostolat educatiu?
- e. Què hauria d'estar fent el teu apostolat educatiu?

²⁵ <https://es.unesco.org/gem-report/allreports>

Tecnologia²⁶:

- (91) En molts llocs del món, hem vist enormes canvis en les nostres escoles. Els estudiants tenen accés a la informació sense sortir ni tan sols de la seva aula. Poden pensar activament sobre la informació, prendre decisions, manipular o mostrar informació.
- (92) Gràcies a l'ús d'Internet, poden accedir a recursos integrals per realitzar una recerca amb més facilitat que per mitjà de llibres i fonts escrites. Els estudiants estan més interessats, centrats i apassionats amb els temes del seu estudi.
- (93) Els estudiants són capaços d'aconseguir instrucció més fàcilment, directament i individualitzadament; i d'aprendre a un ritme acomodat al seu desenvolupament. Les aules inverses, el ràpid accés al material curricular i als models educatius híbrids i virtuals desafien ara, amb interessants alternatives, el model d'educació de "maó i morter" que històricament la Companyia va ajudar a establir i en el qual es mantenen la majoria d'escoles jesuïtes avui²⁷.
- (94) Els avenços tecnològics també presenten alguns desafiaments significatius per als educadors. Juntament amb la possibilitat d'una fractura digital que afavoreixi els rics sobre els pobres, la tecnologia pot dificultar la missió de les escoles jesuïtes de combatre la superficialitat. El 2010 el P. Adolfo Nicolás va escriure:
- (95) **"Quan un pot accedir a tanta informació, tan ràpidament i sense esforç ... llavors l'ardu i costós treball del pensament seriós i crític queda freqüentment anul·lat". El mateix passa, segons el pare Nicolás, quan es tracta de trobades humanes mediatitzades per la tecnologia. Les relacions corren el risc de ser superficials quan desallotgem de les interaccions humanes autèntiques "el dur treball de la trobada o, fins it tot si cal, de l'enfrontament i la reconciliació ..."**²⁸

²⁶ <https://www.worldbank.org/en/topic/edutech>

²⁷ Vegeu com a exemple: https://www.ted.com/talks/sal_khan_let_s_teach_for_mastery_not_test_scores?language=en

²⁸ http://www.sjweb.info/documents/ansj/100423_Mexico_ESP.pdf

Exercici 14. Per al discerniment:

En la teva regió del món:

- a. Com avalues aquests canvis?
- b. Quines són les novetats més significatives?
- c. Quins canvis semblen reflectir el major bé?
- d. En aquest context, què ha fet el teu apostolat educatiu?
- e. Què hauria d'estar fent el teu apostolat educatiu?

El valor de la educació

(96) En els darrers trenta anys hem vist nombrosos avenços en la valoració de l'educació.

-Un dret humà fonamental

(97) En l'aspecte positiu, hi ha un creixent i global reconeixement de l'educació com a un dret humà fonamental²⁹.

(98) La UNESCO (Organització de les Nacions Unides per a l'Educació, la Ciència i la Cultura) ha reafirmat que una visió integral i humanista de l'educació és un dret humà fonamental i és essencial per al desenvolupament personal i socioeconòmic.

(99) La UNESCO afirma que, a més de l'adquisició de coneixements bàsics i destreses cognitives, el contingut de l'educació ha de promoure:

- i. la resolució de problemes i el pensament creatiu;
- ii. la comprensió i el respecte dels drets humans;
- iii. la inclusió i l'equitat;
- iv. la diversitat cultural;
- v. el desig i la capacitat per a l'aprenentatge continu i per a viure junts.

(100) En els passats quinze anys, els esforços a tot el món han assegurat un progrés significatiu en l'assoliment dels objectius de desenvolupament de les Nacions Unides per al mil·lenni: incrementar la participació en l'educació, assegurar l'equitat en l'accés i transformar les estructures socials per enfortir la dignitat humana.

²⁹<https://es.unesco.org/themes/derecho-a-educacion>

-Una mercaderia comercialitzable

- (101) Cal advertir que moltes escoles han experimentat l'impacte de reformes orientades al mercat, que poden reduir la riquesa i la dignitat de l'esforç educatiu a dades d'avaluació estandarditzada.
- (102) Aquest ambient competitiu estimula un exagerat individualisme que no prioritza el procés de creixement de cada estudiant, sinó que compara els uns amb els altres.
- (103) Els pares es tornen consumidors i les preocupacions del mercat enfosqueixen els valors substancials.
- (104) És costós competir efectivament en aquest tipus de mercat; els costos operatius pugen, les matrícules i les pensions s'incrementen, i l'accés decreix.

Exercici 15. Per al discerniment:

En la teva regió del món:

- Com avalues aquests canvis?
- Quines són les novetats més significatives?
- Quins canvis semblen reflectir el major bé?
- En aquest context, què ha fet el teu apostolat educatiu?
- Què hauria d'estar fent el teu apostolat educatiu?

3. Canvis en la Pràctica Religiosa

- (105) Les passades tres dècades han comportat canvis significatius en el paper de la religió a la societat. Europa Occidental i Nord Amèrica, on bon nombre d'escoles jesuïtes estan ubicats, han vist un declivi significatiu en el nombre de persones que confessen una afiliació religiosa, especialment entre les noves generacions³⁰.
- (106) En aquests llocs, no és estrany escoltar dubtes sobre la rellevància de la religió, particularment a la llum dels progressos científics i sota la pressió d'una cultura del consum.
- (107) Si bé el fenomen és debatut, l'actitud "espiritual però no religiosa" ha entrat en el llenguatge diari i molts s'admiren perquè la joventut actual és atreta per aquesta expressió religiosa. Pel que fa a aquest context, val la pena reflexionar sobre la declaració de les Preferències Apostòliques Universals:
- (108) **En la societat secular madura, s'obren espais a les complexes dimensions de la llibertat humana entre les quals es destaca la llibertat religiosa³¹.**
- (109) **Els països més rics tendeixen a ser menys religiosos³².**
- (110) **En altres llocs del món, el nombre de fidels d'una religió està creixent³³.**
- (111) **Per a mitjan segle XXI³⁴:**
- (112) **a. El percentatge de cristians a nivell mundial tendeix a ser el mateix;**

³⁰<http://www.pewforum.org/2018/05/29/being-christian-in-western-europe/>

³¹<https://jesuits.global/en/about-us/universal-apostolic-preferences>

³²<http://www.pewforum.org/2017/04/05/the-changing-global-religious-landscape/>

³³<http://www.pewforum.org/2017/04/05/the-changing-global-religious-landscape/>

³⁴<http://www.pewforum.org/2017/04/05/the-changing-global-religious-landscape/>

- (113) **b. S'ha previst que el percentatge de musulmans creixerà significativament, situant-se molt a prop del nombre de cristians. A més, la població musulmana és probable que creixi considerablement a Europa Occidental i Nord Amèrica.**
- (114) **c. Les denominacions cristianes pentecostals estan creixent a Llatinoamèrica i Àfrica.**

Exercici 16. Per al discerniment:

En la teva regió del món:

- a. Com avalues aquests canvis?
- b. Quines són les novetats més significatives?
- c. Quins canvis semblen reflectir el major bé?
- d. En aquest context, què ha fet el teu apostolat educatiu?
- e. Què hauria d'estar fent el teu apostolat educatiu?

4. Canvis en l'Església Catòlica

Demogràfics³⁵:

- (115) El nombre de catòlics a nivell mundial va experimentar un increment del 57% des de 1980 (la població mundial en el mateix període es va incrementar en 47%)
- (116) Increment per regions:
- i. Àfrica 238%
 - ii. Àsia 115%
 - iii. Oceania 67%
 - iv. Les Amèriques 57%
 - v. Europa 6%
- (117) Alhora hi ha hagut una significativa defecció de l'Església Catòlica cap a altres grups religiosos. Per exemple, prop d'un de cada cinc llatinoamericans s'identifica com a protestant o evangèlic, la majoria associats a comunitats pentecostals.
- (118) En un marc general de creixement, és important notar que el nombre de catòlics que reben els sagraments ha decrescut, particularment a Europa, Nord Amèrica, Oceania i parts d'Àsia-Pacífic.

Lideratge eclesial

- (119) El pontificat de 27 anys del papa Sant Joan Pau II va estar marcat por:
- i. Canvis polítics dramàtics amb el fi dels règims comunistes a Europa,
 - ii. Una centralització de l'autoritat a Roma fins ara mai vista.
 - iii. L'ús efectiu dels mitjans de comunicació i dels viatges arreu del món.

³⁵<http://www.pewforum.org/2013/02/13/the-global-catholic-population/>

- (120) El papa Benet XVI, encara que de temperament diferent, va continuar moltes de les polítiques i prioritats del seu predecessor. Al febrer de l'any 2013 el papa Benet va renunciar al papat, cosa que no havia succeït durant sis-cents anys.
- (121) El papa Francesc, el primer papa jesuïta, va ser triat al març del 2013. S'ha esforçat a:
- i. Reformar la Cúria Romana i descentralitzar significativament la presa de decisions.
 - ii. El diàleg ecumènic i entre creences.
 - iii. Donar suport a la sostenibilitat ambiental.
 - iv. Advocar pels pobres i els desplaçats.

Congrés Mundial sobre Educació Avui i Demà³⁶.

- (122) La reunió del 2015 va afirmar que l'educació catòlica ha de:
- i. educar de manera integral la persona; maldar per la formació, no solament per la informació;
 - ii. ser respectuosa i oberta a altres mons multiculturals i multi-religiosos;
 - iii. crear una comunitat acollidora per a la joventut i les seves famílies;
 - iv. ser accessible a tots, especialment a aquells de famílies amb pocs recursos econòmics;
 - v. enfocar-se en el transcendent: el misteri i la meravella de Déu.

Exercici 17. Per al discerniment:

En la teva regió del món:

- a. Com avalues aquests canvis?
- b. Quines són les novetats més significatives?
- c. Quins canvis semblen reflectir el major bé?
- d. En aquest context, què ha fet el teu apostolat educatiu?
- e. Què hauria d'estar fent el teu apostolat educatiu?

³⁶<http://www.educatio.va/content/cec/it/eventi/congresso-educare-oggi-e-domani/educating-congress.html>

5. Canvis en la Companyia de Jesús

Demogràfics³⁷:

- (123) El 1986 hi havia més de 25.000 jesuïtes al món.
- (124) Al 2015 hi havia 16.740, una reducció del 33%.
- (125) Per zones geogràfiques, durant aquest període de trenta anys el nombre de jesuïtes es va incrementar a l'Àfrica; va mostrar un lleuger increment en el Sudest asiàtic; un lleuger decreixement a l'Àsia oriental; un 35% de disminució a Llatinoamèrica i prop a el 50% de disminució a Europa i Amèrica del Nord.
- (126) Envel·liment: els passats trenta anys han vist l'envel·liment dels jesuïtes a causa de la creixent longevitat i al menor nombre de joves que entren, especialment a Europa i Amèrica del Nord. L'edat mitjana difereix significativament, reflex del gir demogràfic cap a Àfrica i Sudest asiàtic.

Lideratge de la Companyia

- (127) Hi ha hagut tres Congregacions Generals en els passats trenta anys.
- (128) La Congregació General 34 (1995) va confirmar els grans temes de les Congregacions 32 i 33. Els jesuïtes i aquells que amb ells treballen van ser convocats a acollir la crida de Crist:
- i. a atendre les necessitats dels pobres i marginats;
 - ii. a ser respectuosos i hospitalaris amb persones de diferents tradicions religioses i culturals;
 - iii. a mirar els laics com a col·laboradors amb igual valor i dignitat;
 - iv. a aprendre de les experiències de les dones que han estat sovint marginades de l'església i de la societat.

³⁷https://cara.georgetown.edu/wp-content/uploads/2018/06/Men_Religious_Fall2015_FINAL.pdf

(129) El decret 18, enfocat a l'educació secundària, primària i no-formal, destaca:

- i. el paper central dels laics com a educadors dins de la tradició ignasiana;
- ii. l'esforç per fer les escoles jesuïtes accessibles als joves de famílies d'escassos recursos;
- iii. les escoles com plataformes que arribin no només a l'extensa comunitat de pares, antics alumnes i amics, sinó també als pobres i els socialment menys afavorits del veïnat;
- iv. la importància dels centres de preescolar dirigits per la Companyia.

(130) La Congregació General 35 (2008) va reconèixer el creixent ritme del canvi en el món post-modern.

- i. es va ocupar de temes de tecnologia, consciència ambiental, migració i globalització.
- ii. va reafirmar la crida de Crist al servei de la fe i la promoció de la justícia.
- iii. entenent la vocació jesuïta com un foc que encén altres focs, va reconèixer la centralitat dels col·laboradors i va ressaltar la importància de la seva formació en el carisma ignasià.
- iv. a la llum de l'escassetat de jesuïtes, va destacar la pregunta fonamental sobre la identitat institucional: amb menys jesuïtes o sense jesuïtes presents, què fa que una escola jesuïta sigui jesuïta?
- v. va discutir la missió amb els joves: necessitem discernir acuradament com duem a terme els nostres ministeris educatius i pastorals, especialment entre els joves, en aquesta cultura postmoderna de canvis ràpids. Necessitem caminar amb els joves, aprenent de la seva generositat i compassió així com ajudar a cadascun d'ells a créixer a través de la fragilitat i la fragmentació cap a una integració alegre de les seves vides amb Déu i amb els altres (CG35 d.3).

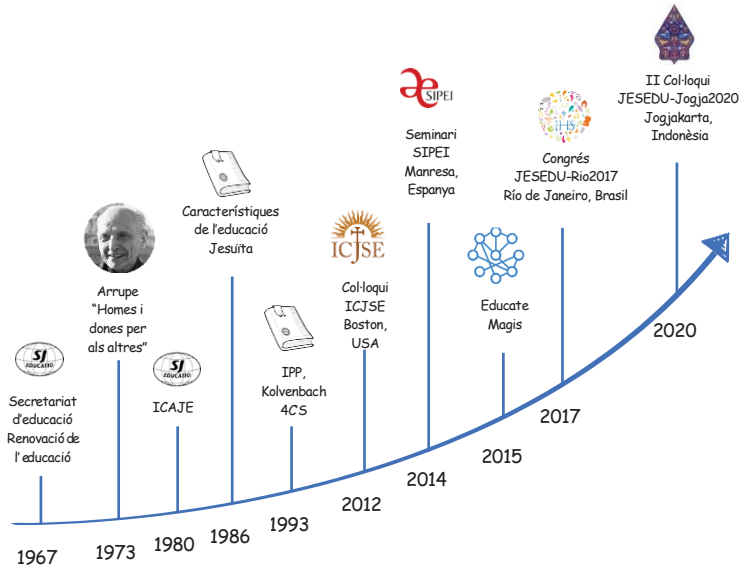
- (131) La Congregació General 36 (2016) en el decret 1 va apel·lar a un revifada espiritual com a primer pas per afrontar la urgent i complexa crisi ambiental i social que ha arribat a tot arreu del món, reconeixent el creixent ritme dels canvis en el món postmodern.
- (132) El decret ens convoca a ser companys en la missió de la reconciliació i la justícia³⁸.

Intervencions sobre l'educació per part de superiors jesuïtes.

- (133) Els pares Peter Hans Kolvenbach, S.J., Adolfo Nicolás, S.J. i Arturo Sosa, S.J., els tres superiors generals des de la publicació de les *Característiques*, han realitzat gran quantitat d'intervencions sobre l'educació. Encara que algunes s'orienten a l'educació superior, contenen idees que són rellevants per a qualsevol escola jesuïta.
- i. Catorze presentacions del P. Kolvenbach poden trobar-se en:
<http://www.sjweb.info/education/doclist.cfm#kolv>
 - ii. Quinze presentacions del P. Nicolás poden trobar-se en:
<http://www.sjweb.info/education/doclist.cfm#nico>
 - iii. Les presentacions del P. Sosa poden trobar-se en:
<http://www.sjweb.info/education/doclist.cfm>

³⁸<http://pedagogiaignaciana.com/GetFile.ashx?IdDocumento=3490>

Fites recents

- (134) El 2012, el *Primer Col·loqui Internacional de l'Educació Secundària Jesuïta* a Boston, USA, va reunir educadors d'escoles jesuïtes de tot el món per a articular una visió unificada i celebrar la rica diversitat de la xarxa de treball.
- (135) En el *Seminari Internacional de Pedagogia i Espiritualitat (SIPEI)* del 2014 es van reunir líders i pensadors de la xarxa global per a reflexionar sobre les quatre característiques que el P. Kolvenbach va suggerir que els alumnes havien d'aprendre en una escola jesuïta. Aquestes característiques, conegudes com les quatre Cs són: consciència, competència, compassió i compromís.
- (136) Al 2015 es va establir **Educate Magis**, la comunitat interactiva virtual creada per servir de plataforma d'interacció entre estudiants i educadors de les escoles jesuïtes arreu del món.
- (137) *Els Acords Finals* de JESEDU-Río del 2017 també representen un moment important de discerniment en el procés d'actuació "com un cos universal

amb una missió universal" (CG 35, D. 2 # 20). Vegeu si us plau els números 56-60 d'aquest document per a una explicació.

- (138) Al 2018 el Pare General Arturo Sosa es va dirigir al congrés de Fe i Alegria per promoure el dret a la qualitat educativa per a tothom:
- (139) **"És clau defensar, exigir i promoure el dret a una educació de qualitat per a tothom. Els animo a seguir proclamant que no és possible la qualitat sense escoles inclusives, segures; escoles que acullin i integrin, escoles que atenguin la diversitat, innovadores, contextualitzades i significatives."**³⁹

Escoles jesuïtes⁴⁰:

- (140) Què vol dir ser una escola jesuïta? Una escola és jesuïta per la seva història, per haver estat fundat i dirigit per jesuïtes durant molts anys? És jesuïta pel seu estatus canònic? És jesuïta perquè hi treballen jesuïtes? És escola jesuïta per tradició o per opció? És jesuïta de manera substancial o ho és només de nom? És jesuïta per consideracions de mercat o renom?
- (141) Són jesuïtes les escoles només si són recolzades i canònicament constituïdes per la Companyia de Jesús?
- (142) Si així fos, eduquen prop de 800.000 estudiants en prop de 850 centres i amb un personal del qual només prop de 4.3% són jesuïtes. (A Amèrica del Nord i Europa, aquest percentatge disminuirà en els propers anys).
- (143) I la resta d'escoles jesuïtes, tenen alguna forma d'afiliació a la Companyia de Jesús?
- (144) Si és així, aquestes escoles eduquen més de dos milions d'estudiants en prop de 2.300 centres; els jesuïtes constitueixen menys de 2% de personal.

³⁹http://www.sjweb.info/documents/assj/20180929_SOSA_Arturo_47_Congreso_Internacional_FyA.pdf

⁴⁰Per a informació estadística, vegeu si us plau: <http://www.sjweb.info/education/stats.cfm>

Noves escoles i xarxes.

- (145) En els últims trenta anys, hem vist l'aparició de noves escoles jesuïtes i xarxes que són accessibles a la gent amb modestos o pocs recursos.
- a. Nativity schools (Escoles de la Nativitat) proporciona una educació creativa i lliure de cost per a la primera adolescència.
 - b. Les escoles Crist Rei proporcionen educació secundària a joves, dones i homes, a través de programes creatius de treball-estudi.
 - c. A Llatinoamèrica i ara a Àfrica, la xarxa de Fe i Alegria continua el seu destacat creixement oferint oportunitats educatives als sectors més pobres de la societat.
 - d. Arreu del món, en 51 països el Servei Jesuïta a Refugiats ha proporcionat educació, assistència d'emergència i serveis de salut a més de 700.000 persones
- (146) Aquestes xarxes es relacionen amb la Companyia de diferents maneres, reflectint les sorprenents possibilitats obertes a l'apostolat educatiu quan es treballa en xarxa amb altres congregacions religioses, laics i altres educadors que s'identifiquen amb els objectius de l'educació jesuïta.

Jesuïtes i companys laics

- (147) Al llarg de 450 anys d'història, les escoles jesuïtes s'han recolzat en una dinàmica de col·laboració entre jesuïtes i companys laics. Avui dia, una gran part de la responsabilitat de la missió de les nostres escoles pertany als laics. Homes i dones catòlics s'uneixen amb persones d'altres tradicions cristianes per formar "homes i dones per als altres". Tant com els nostres mateixos estudiants, les nostres escoles s'enriqueixen amb la presència de professors, personal de gestió i administradors d'altres tradicions religioses; en alguns llocs són la gran majoria.
- (148) Això ha estat un gran regal: expandir creativament la nostra comprensió de l'espiritualitat i identitat ignasians.

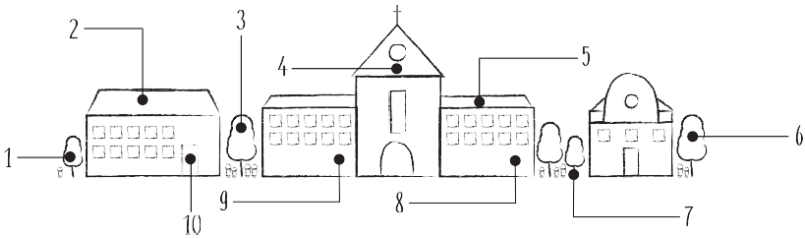
Exercici 18. Per al discerniment:

En la teva regió del món:

- a. Com avalues aquests canvis?
- b. Quines són les novetats més significatives?
- c. Quins canvis semblen reflectir el major bé?
- d. En aquest context, què ha fet el teu apostolat educatiu?
- e. Com hem respost a la declaració d'acció de JESEDU-Río 2017?
- f. Quines altres coses podem fer per a respondre a aquesta declaració?
- g. Què hauria d'estar fent el teu apostolat educatiu?

Part 3

Identificadors Globals de les Escoles Jesuïtes

Actuar com un cos universal amb una missió universal⁴¹

- (149) *Al Principi i Fonament dels Exercicis Espirituals*, Ignasi va escriure que totes les coses creades existeixen per la mateixa raó: la major glòria de Déu i la salvació de les ànimes (# 23). Tota la resta és secundari i, per tant, relatiu. Les coses creades han de ser acollides tant quant ens porten a aquella fi; i han de ser evitades tant quant ens porten lluny d'aquella fi. El resultat és una llibertat espiritual que Ignasi anomena un sa despreniment que permet a la persona prendre decisions a la llum del propòsit últim. La perspectiva teleològica subministra una raó per mirar els nous signes dels temps i veure el canvi com una cosa que ha de ser discernida, però no temuda.
- (150) Pot no ser fàcil acollir el repte del canvi, però donada la seva extensió i expansió en la cultura, l'educació, la religió, el catolicisme i la Companyia de Jesús en els passats trenta anys, no hi ha una altra possibilitat. Hi ha la temptació de recolzar-se en un passat reeixit. Les escoles jesuïtes han de ser més que allò millor del passat, com molts opinen; no són museus en els quals un carisma viu s'ha congelat. En una intervenció en la conclusió de l'Any de la Vida Consagrada, el papa Francesc es va dirigir a aquells que eren membres d'ordes religiosos, però les mateixes paraules poden ser aplicades a tots nosaltres, jesuïtes i membres laics, en el nostre apostolat educatiu:
- (151) **"Som testimonis d'una meravella; una meravella que demana ser constantment renovada. Ai de la rutina en la vida espiritual! Ai de cristal·litzar els nostres carismes en una doctrina abstracta!: els carismes dels fundadors no són per tancar-se en una campana, no són peces de museu. Els nostres fundadors van ser moguts per l'Esperit i no van tenir por a embrutar-se les mans amb la vida**

⁴¹http://www.sjweb.info/education/doc-news/JESEDU-Rio%202017_Acuerdos_Finales_ES_171121.pdf

diària, amb els problemes de la gent; no van tenir por a recórrer amb valentia les perifèries geogràfiques i existencials. No es van aturar davant dels obstacles i la falta de comprensió dels altres, perquè van mantenir la meravella de les seves trobades amb Crist en els seus cors. Ells no van domesticar la gràcia de l'Evangeli... Nosaltres també, som cridats avui, a fer opcions profètiques i valentes.¹⁴²

- (152) Moguts per l'esperit dels Exercicis Espirituals, tots nosaltres, en totes les nostres escoles jesuïtes, hem d'abraçar el sentit de la meravella i l'esperança, agraint la tradició, discernint les necessitats del món i desitjant experimentar noves maneres d'assolir els objectius tradicionals, la major glòria de Déu i la salvació de les ànimes.⁴³
- (153) En aquest exercici hem reexaminat alguns dels nostres documents fundacionals i hem reflexionat sobre la realitat actual del món. Construïnt sobre aquests elements, en aquesta secció, proposarem identificadors globals per a totes les escoles jesuïtes.
- (154) Veiem aquests identificadors com compromisos que cada escola jesuïta ha d'assumir. Estan extrets de recursos com les *Característiques de l'Educació Jesuïta* i les *Preferències Apostòliques Universals* en la mesura que afronten la realitat actual del món.

⁴²<http://www.asianews.it/news-en/Pope-calls-on-consecrated-persons-to-be-a-sign-of-God's-closenessand-sharing-of-humanity's-wounds-today-36572.html>

⁴³Vegeu la primera Preferència Universal: <https://jesuits.global/es/uap/el-discernimiento-y-los-ejercicios-espirituales>

1. Les escoles jesuïtes estan compromeses a ser Catòliques i a oferir una formació profunda en la fe en diàleg amb altres religions i visions del món⁴⁴

- (155) Tot i que els nivells d'adhesió religiosa difereixen d'un lloc a l'altre del món, molts estudiants avui estan creixent en un món cada cop més "postinstitucional", manifestat com desafiliació de les organitzacions religioses tradicionals i privatització de la vida, la qual cosa limita la seva comprensió del bé comú.
- (156) Aquesta és una preocupació particular quan es parla de les escoles com a un cos apostòlic a l'Església. Per a molts estudiants i famílies la relació intrínseca entre la proclamació de l'Evangeli i els objectius educatius de les nostres escoles ja no és tan evident per si mateixa.
- (157) Més preocupant és que un alt percentatge dels nostres docents s'identifiquen més fàcilment amb l'etiqueta "jesuïta" que amb el terme "catòlic".
- (158) L'exemple del papa Francesc d'alegria en la vida cristiana aporta aires frescos al tema. En una trobada amb els estudiants jesuïtes d'Itàlia i Albània, el Sant Pare va subratllar la importància de comprometre's amb la problemàtica que envolta la fe, les creences i els dubtes com a membres d'una església peregrina a la terra. Recorrent el camí de la fe, el papa Francesc va recordar als nostres estudiants: *"És necessari l'art de mirar a l'horitzó... caminar en comunitat, amb amics, aquells que ens estimen: això ens ajuda... a arribar precisament a la destinació a la qual hem d'arribar"*⁴⁵.
- (159) La crida a educar des del cor de l'Església és especialment rellevant quan

⁴⁴Vegeu la primera Preferència Universal: <https://jesuits.global/es/uap/el-discernimiento-y-los-ejercicios-espirituales>

⁴⁵http://w2.vatican.va/content/francesco/es/speeches/2013/june/documents/papa-francesco_20130607_scuole-gesuiti.html

pensem en la futura estructura de les nostres escoles. Hem avançat molt en el repte de "com seran les nostres escoles quan ja no hi hagi jesuïtes" Una pregunta encara més complexa és: com garantirem la catolicitat de les nostres escoles en el futur?

(160) Un recent estudi empíric de la Universitat de Lovaina⁴⁶ subministra un esquema útil per explorar la identitat catòlica de les escoles jesuïtes. S'identifiquen quatre tipus d'escoles en aquest esquema:

(161) **L'escola-monòleg que té una alta identitat cristiana amb un mínim d'interacció amb altres visions de món;**

(162) **L'escola-descolorida, que funciona en una esfera neutra en la qual les persones són lliures per triar la seva pròpia filosofia de vida prescindint d'altres. És una actitud de "viu i deixa viure" amb poc sentit de comunitat i suport comunitari;**

(163) **L'escola-acolorida, en la qual hi ha un suport fort a la pluralitat, però en la qual la religió catòlica és reemplaçada per una varietat de visions de món i filosofies individuals de les quals el cristianisme n'és una més;**

(164) **L'escola-diàleg, és el tipus més adequat d'escola catòlica en el nostre context actual; en ell, explícitament es tria estar inspirat per les tradicions cristianes mentre s'accepta la presència d'altres tradicions. En aquesta escola hi ha una opció preferencial per la tradició cristiana que es manté reavaluant el que vol dir ser cristià en el context de pluralitat d'altres opcions. És aquesta escola la que promou la maduresa de la fe dels estudiants a través del diàleg, la formació i la interacció. És aquest el model d'escola que ha d'inspirar les escoles jesuïtes.**

(165) Adoptant el model d'escola-diàleg, les escoles jesuïtes estan cridades a les fronteres, i això ha d'incloure les fronteres de l'Església que, com el Sant Pare va suggerir, viu "*accidentada, ferida i tacada per haver sortit al carrer*".⁴⁷

⁴⁶https://www.kuleuven.be/thomas/cms2/uploads/file/reader/Framing_the_identity_of_Catholic_schools.pdf

⁴⁷https://w2.vatican.va/content/dam/francesco/pdf/apost_exhortations/documents/papa-francesco_esortazione-ap_20131124_evangelii-gaudium_sp.pdf

- (166) Així, l'únic objectiu de les nostres escoles, com recorda el Papa Francesc als professors de les escoles jesuïtes, és formar "gent madura que sigui senzilla, competent i honesta, que sàpiga estimar amb fidelitat, que pugui viure la vida com resposta a la crida de Déu, i la seva futura professió com a servei a la sociedad."⁴⁸
- (167) Això pot aconseguir-se quan les nostres escoles funcionin com a models profètics de comunió cristiana amb l'Església -exemples genuïns de llocs on es comparteix el poder entre companys laics i jesuïtes; exemples de profund compromís amb el pobre; exemples d'una teologia d'afirmació del món arrelada en l'Encarnació; exemples d'inclusió i benvinguda d'aquells que estan a les fronteres, incloent els que estan a les fronteres de la mateixa Església.
- (168) L'educació jesuïta ha d'estar compromesa a promoure una sòlida formació en la fe i en l'educació teològica de tots els membres de la seva comunitat i a assegurar una sòlida formació catequètica per als catòlics. No tota persona associada amb una escola jesuïta és, o serà, catòlica, però tots estan convidats a entendre la identitat eclesial de l'escola i a participar de tal identitat en la mesura que sigui adequat per a ells. Com a educadors d'escoles jesuïtes que afronten el futur, han d'aprendre a mantenir l'equilibri entre el particularisme de les seves arrels institucionals i el pluralisme de creients de moltes tradicions religioses així com no creients; han de ser escoles en diàleg. En aquest sentit, les escoles jesuïtes també es comprometen amb el diàleg interreligiós que prepara els nostres estudiants per a entendre, interactuar i abraçar la diversitat religiosa del nostre món.

Exercici 19. Per al discerniment:

En la teva regió del món:

- Com avaluem aquest repte?
- Quins són els obstacles més significatius?
- Com podem adaptar aquest repte per a totes les escoles jesuïtes de manera que reflecteixin el major bé?
- En aquest context, què ha fet el teu apostolat educatiu?
- Què hauria d'estar fent el teu apostolat educatiu?

⁴⁸http://w2.vatican.va/content/francesco/es/speeches/2013/june/documents/papa-francesco_20130607_scuole-gesuiti.html

2. Les escoles jesuïtes estan compromeses a crear un Ambient Segur i Saludable per a tots⁴⁹

- (169) Les nostres escoles han de promoure i garantir ambients lliures de qualsevol forma d'abús.
- (170) Tot i que el papa Francesc ha portat molta vida i entusiasme a l'església catòlica, les profundes ferides de l'abús sexual de clergues romanen dolorosament reals per a les víctimes, les seves famílies i, de fet, per a tots els membres de l'Església. Les vides d'aquestes víctimes han estat marcades per sempre per aquesta traïció. Els actes dels perpetradors i també la falta d'acció o negació de certs líders de l'Església han lesionat seriosament la seva credibilitat. Algunes de les nostres escoles jesuïtes han hagut d'enfrontar aquests terribles pecats comesos contra els seus propis estudiants en les seves pròpies institucions.
- (171) Per això, és essencial que tots els educadors i personal de gestió de les escoles jesuïtes creïn un ambient segur i saludable, lliure de qualsevol forma d'abús: sexual, físic, psicològic o emocional. Això inclou relacions inapropiades amb adults i assetjament entre iguals.

Totes les escoles jesuïtes han de tenir:

- (172) a. un manual que descriu la conducta ètica i professional per a tots els que serveixen en les nostres escoles, siguin jesuïtes, empleats o voluntaris;
- (173) b. programes de formació sistemàtica i continuada per a tots els membres de la comunitat educativa que inculquin maneres respectuoses de relacionar-se amb els altres, identificant comportaments inadequats i explicant com confrontar persones i situacions abusives;
- (174) c. protocols que responguin de manera vigorosa a tota denúncia d'abús.

⁴⁹ Vegeu la segona Preferència Universal: <https://jesuits.global/es/uap/caminar-con-los-excluidos>

Exercici 20. Per al discerniment:

En la teva regió del món:

- a. Com avalues aquest repte?
- b. Quins són els obstacles més significatius?
- c. Com podem adaptar aquest repte per a totes les escoles jesuïtes de manera que reflecteixin el major bé?
- d. En aquest context, què ha fet el teu apostolat educatiu?
- e. Què hauria d'estar fent el teu apostolat educatiu?

3. Les escoles jesuïtes estan compromeses amb la Ciutadania Global⁵⁰

- (175) Això vol dir preparar els estudiants i les seves famílies per identificar-se primer i fonamentalment com a membres de la família humana, amb una responsabilitat comuna amb el món sencer, més que simples membres d'una nació particular o un grup.
- (176) La major part de la seva història, l'educació jesuïta ha estat multinacional. Tenim molt a contribuir en aquest esforç de ciutadania global. La nostra visió ignasiana ens permet trobar Déu en totes les coses i inflamar el món amb la calor i la llum de l'amor Salvífic de Déu. Preparar els estudiants de les escoles jesuïtes perquè siguin ciutadans globals és preparar-los perquè veritablement trobin Déu en totes les coses, estiguin guiats per la compassió i utilitzin la dinàmica de la religió per a la justícia i la pau.
- (177) Sobretot, les nostres escoles són instruments a través dels quals la Companyia de Jesús realitza la seva missió tal i com s'expressa en els documents de la Congregació General 35. La nostra missió de fe i justícia i el diàleg de les religions i les cultures han adquirit dimensions que ja no ens permeten concebre el món com compost d'entitats separades; hem de veure'l com un tot unificat en el qual depenem els uns dels altres.
- (178) Per a tal fi, la ciutadania global no ha de ser merament un afegit, sinó que ha d'estar integrada en el cor del currículum. Tal és el cas quan els professors i estudiants incorporen exemples globals i culturals al llarg del seu estudi; quan s'ensenyen habilitats comunicatives perquè siguin conscients de la globalitat, inclusives i efectives; quan totes les disciplines són treballades amb consciència de globalització i dels seus impactes en l'aprenentatge del segle XXI; i, quan les experiències globals i multiculturals són prioritzades en els mèrits dels estudiants i en els professors contractats per a la missió.

⁵⁰Vegeu tercera Preferència Universal: <https://jesuits.global/es/uap/acompanar-a-los-jovenes-en-camino>

- (179) Això ha de guiar-nos cap a una pedagogia i una programació que aspiri a preparar els estudiants per a entendre i respectar les cultures del món, per a respectar i valorar la diversitat, per a estar oberts a experiències de països, costums i cultures que són diferents de les pròpies; i a tenir una perspectiva global de les injustícies socials.
- (180) Les nostres escoles han d'exigir:
- i. habilitats per dialogar en llengües estrangeres;
 - ii. agermanaments entre escoles d'arreu del món;
 - iii. programes de col·laboració entre les escoles per estudiar problemes globals i per iniciar projectes comuns.
- (181) Això pot aconseguir-se a través de viatges d'immersió cultural, servei internacional i oportunitats d'immersió, programes d'intercanvi basats en allò acadèmic, intercanvis amb base tecnològica com aules virtuals, seminaris i cursos; exercicis espirituals, programes de servei comunitari multicultural i litúrgies que reflecteixin la diversitat de la nostra Església global. Estudiants d'ambients empobrits han d'estar ben representats en aquestes activitats.
- (182) Les escoles jesuïtes gaudeixen d'una xarxa establerta per connectar-se, col·laborar i relacionar-se arreu del món. Les escoles jesuïtes tenen una solidesa consolidada, confiança, seguretat, coneixement de l'entorn i presència institucional.
- (183) Això requerirà de les nostres escoles que visquin en una tensió creativa i conscient entre l'arrelament local i el global. Volem que els nostres estudiants reconeixin, valorin i celebren la seva comunitat local, la seva tradició i cultura; i alhora siguin capaços de comunicar-se, treballar i identificar-se amb altres membres de la nostra comunitat global. Aquest és un element important d'Educatemagis⁵¹. Aquest proporciona una plataforma basada en la xarxa per a totes les nostres institucions i educadors per comprometre's mútuament en processos dinàmics i creatius.

⁵¹ <https://www.educatemagis.org/my-community/>

Exercici 21. Per al discerniment:

- a. Com avalues aquest repte?
- b. Quins són els obstacles més significatius?
- c. Com podem adaptar aquest repte per a totes les escoles jesuïtes de manera que reflecteixin el major bé?
- d. En aquest context, què ha fet el teu apostolat educatiu?
- e. Què hauria d'estar fent el teu apostolat educatiu?

4. Les escoles jesuïtes estan compromeses amb la Cura de la Creació⁵²

- (184) El 24 de maig de 2015, el papa Francesc va promulgar l'encíclica *Laudato si'*, amb la intenció de promoure el diàleg sobre la nostra casa comuna, que està patint un seriós deteriorament a causa de la desídia i l'ambició humanes. Per al Papa, la crisi ecològica ens convoca a una profunda conversió interior perquè totes les persones estan cridades a protegir la meravella de Déu. Les implicacions per a les escoles jesuïtes són clares. En el capítol sisè escriu el Papa:
- (185) **“Moltes coses han de reorientar el seu rumb, però abans de res la humanitat necessita canviar. Li cal la consciència d'un origen comú, d'una pertinença mútua i d'un futur compartit per tots. Aquesta consciència bàsica permetria el desenvolupament de noves conviccions, actituds i formes de vida. Apareix així un gran desafiament cultural, espiritual i educatiu que suposarà llargs processos de regeneració”⁵³.**
- (186) Per a les nostres escoles, això vol dir preparar els estudiants i les seves famílies per identificar-se i sentir-se responsables de tota la creació; assumir la visió amorosa de Déu sobre el món. Un cop més, val la pena aturar-se a reflexionar sobre les exigències consignades en les Preferències Apostòliques Universals:
- (187) **“Ens proposem, des del que som i amb els mitjans al nostre abast, col·laborar amb altres en la construcció de models alternatius de vida basats en el respecte a la creació i en un desenvolupament sostenible capaç de produir béns que, justament distribuïts, assegurin una vida digna a tots els éssers humans en el nostre planeta”⁵⁴.**

⁵² Vegeu la Quarta Preferència Universal: <https://jesuits.global/es/uap/cuidar-de-nuestra-casa-comun>

⁵³http://w2.vatican.va/content/francesco/es/encyclicals/documents/papa-francesco_20150524_encyclica-laudato-si.html

⁵⁴<https://jesuits.global/es/sobre-nosotros/preferencias-apostolicas-universales>

- (188) Aquest compromís s'ha de manifestar en currículums científicament rigorosos que donin als estudiants una comprensió ben informada de temes com l'escalfament global, especialment quan alguns volen negar que les condicions actuals es deguin a l'activitat humana.
- (189) Per a tal fi, l'educació ambiental ha de formar part del nucli del currículum. Les nostres escoles han d'incorporar:
- (190) 1. una ètica ecològica en els nostres cursos de ciències, teologia i humanitats;
- (191) 2. un agermanament entre escoles a tot el món que s'orienti a la cura de la creació;
- (192) 3. programes de servei i defensa de la comunitat en els quals els estudiants facin front a:
- i. la contaminació de l'aire i l'aigua;
 - ii. la pèrdua d'hàbitat que ha portat formes de vida a prop de l'extinció.
- (193) 4. les nostres escoles han de fer tota mena d'esforços per arribar a ser ambientalment sostenibles, mitjançant:
- i. la reducció de la seva petjada de carboni;
 - ii. comprant productes que hagin estat produïts responsablement i que siguin reciclats apropiadament.

Exercici 22. Per al discerniment:

- a. Com avalues aquest repte?
- b. Quins són els obstacles més significatius?
- c. Com podem adaptar aquest repte per a totes les escoles jesuïtes de manera que reflecteixin el major bé?
- d. En aquest context, què ha fet el teu apostolat educatiu?
- e. Què hauria d'estar fent el teu apostolat educatiu?

5. Les escoles jesuïtes estan compromeses amb la Justícia

- (194) El 1974 la Companyia de Jesús va publicar el Decret 4 dels documents de la Congregació General 32. Afirmar: "*La missió de la Companyia de Jesús avui és el servei de la fe, del qual la promoció de la justícia és un requeriment absolut*". Aquesta missió ha estat reafirmada per les subsegüents congregacions 33, 34 i 35.
- (195) La missió ha estat destacada de manera prominent en els ensenyaments dels superiors generals Arrupe, Kolvenbach, Nicolás i Sosa. La missió ha estat articulada en els documents produïts per les assistències i conferències jesuïtes de tot el món, per les províncies i les comunitats i institucions jesuïtes.
- (196) De fet, en la "Contemplació per Assolir Amor", al moll dels *Exercicis Espirituals*, sant Ignasi ensenya que l'amor s'ha de posar més en els fets que en les paraules.
- (197) El compromís amb la justícia social no és marginal en la missió; està en el seu centre⁵⁵.
- (198) En la seva encíclica *Evangelii Gaudium* el papa Francesc subratlla que el treball per la justícia és una condició indispensable en una comunitat compromesa amb una autèntica fe.
- (199) **"Una autèntica fe -que mai és còmoda o completament personal- sempre implica un profund desig de canviar el món, de transmetre valors, de deixar la terra una mica millor que com la vam trobar. Estimem aquest magnífic planeta on Déu ens ha posat, i estimem la humanitat que l'habita, amb tots els seus drames i cansaments, amb els seus anhels i esperances, amb els seus valors i fragilitats. La terra és la nostra casa comuna i tots som germans i germanes. Si bé**

⁵⁵ Vegeu la Segona Preferència Universal: <https://jesuits.global/es/uap/caminar-con-los-excluidos>

L'ordre just de la societat i de l'Estat és una tasca principal de la política, l'Església no pot, ni ha de quedar-se a l marge en la lluita per la justícia"⁵⁶.

- (200) Clarament expressada en el lema "*homes i dones amb i per als altres*" l'educació jesuïta ha de proporcionar oportunitats perquè els estudiants:
- (201) a. formin els seus cors oberts als patiments dels altres a través del contacte directe;
 - (202) b. desenvolupin una consciència crítica que entengui les causes de la desigualtat i l'opressió;
 - (203) c. guanyin en competència per efectuar canvis positius en la cultura local i en el món;
 - (204) d. aquireixin resistència per no defallir davant les incomprendions i la crítica.

Les nostres escoles han de:

- (205) Respectar el compromís catòlic amb uns salaris justos, la dignitat del treball assalariat, prestacions d'assistència sanitària, permisos parentals i ajudes per a les matrícules.
- (206) Animar els antics alumnes a unir-se a les peticions de justícia social:
- I. compromentent-se amb pràctiques laborals justes;
 - II. mantenint l'opció preferencial pels pobres en els seus negocis i activitats civils;
- (207) Formar aliances que redueixin la bretxa que hi ha en les nostres xarxes educatives "per als pobres" i "per a les classes mitjana i alta" que s'han desenvolupat de manera separada, reproduint la segregació de la nostra societat.
- (208) En aquest sentit hem d'acceptar la invitació i el desafiament del P. General Kolvenbach: "*Hem de demanar a tots els nostres estudiants que facin servir*

⁵⁶ https://w2.vatican.va/content/dam/francesco/pdf/apost_exhortations/documents/papa-francesco_esortazione-ap_20131124_evangelii-gaudium_sp.pdf

l'opció pels pobres com un criteri, de manera que mai prenguin una decisió important sense pensar primer com aquesta pot afectar aquells que ocupen l'últim lloc en la societat"⁵⁷

Exercici 23. Per al discerniment:

- a. Com avalues aquest repte?
- b. Quins són els obstacles més significatius?
- c. Com podem adaptar aquest repte per a totes les escoles jesuïtes de manera que reflecteixin el major bé?
- d. En aquest context, què ha fet el teu apostolat educatiu?
- e. Què hauria d'estar fent el teu apostolat educatiu?

⁵⁷Kolvenbach, P.H. (2009). El P. Peter-Hans Kolvenbach, SJ y la Educación 1983 -2007. Bogota, DC: ACODESI, p.291.

6. Les escoles jesuïtes estan compromeses a ser Accessibles per a Tots

- (209) En el document de 1980 titulat *Les Nostres Escoles Secundàries: Avui i Demà*, el llavors General Pedro Arrupe va escriure:
- (210) **"Ens comprometem a educar a tothom, sense distinció. No pot ser d'una altra manera perquè l'apostolat educatiu, com tot apostolat de la Companyia, porta la indeleble empremta ignasiana de la universalitat. Com que les escoles secundàries de la Companyia són necessàriament instruments de l'apostolat —i per tant estan sotmeses en principi a la gratuïtat radical dels nostres ministeris i a la nostra pobresa—, la seva accessibilitat als estudiants no pot estar condicionada per la capacitat de pagament. Aquesta afirmació de principi és el nostre ideal."**⁵⁸
- (211) L'ideal de l'accés per a totes les classes socials és més difícil d'aconseguir perquè el cost de l'educació s'ha incrementat des de 1980, amb la disminució de personal religiós i la crucial necessitat de propocionar als companys laics un salari just. A més, les despeses han estat impulsades per la demanda dels usuaris de tenir instal·lacions d'alta qualitat i per la necessitat d'invertir en tecnologia.
- (212) Algunes de les nostres escoles tenen una alta dependència de les quotes i les matrícules cosa que pot excloure les classes mitjanes i més baixes.
- (213) Sense ingressos filantròpics o governamentals, el procés d'elitisme sembla inevitable.
- (214) És important reconèixer importants iniciatives per proporcionar oportunitats educatives als pobres materials com són per exemple Fe i Alegria, i les

⁵⁸ http://www.sjweb.info/documents/education/arr_colegios_sp.pdf

escoles de la Nativitat i Crist Rei.

- (215) No obstant això, les escoles més riques no poden convertir-se en comunitats selectives per a una elit, separant les persones en comptes d'unir-les. Aquestes escoles han de trobar la manera d'obrir-se a tots independentment de la seva capacitat de pagament.
- (216) Una escola jesuïta no segrega; subministra una oportunitat d'accés per als pobres i també proporciona un entorn que desafia allò que és còmode a través de la diversitat dels membres de la seva comunitat.
- (217) Una escola jesuïta, en resposta a les *Preferències Apostòliques Universals* de caminar amb els pobres i els descartats, ha d'integrar-los dins del món de l'escola com a companys d'estudi, éssers humans amb la mateixa dignitat. Comunitats vulnerables, marginades, s'han de fer part de les nostres escoles per ajudar-nos en el camí de la promoció de la justícia social i el canvi de les estructures econòmiques, polítiques i socials que generen injustícia.⁵⁹

Exercici 24. Per al discerniment:

- a. Com avalues aquest repte?
- b. Quins són els obstacles més significatius?
- c. Com podem adaptar aquest repte per a totes les escoles jesuïtes de manera que reflecteixin el major bé?
- d. En aquest context, què ha fet el teu apostolat educatiu?
- e. Què hauria d'estar fent el teu apostolat educatiu?

⁵⁹<https://jesuits.global/es/sobre-nosotros/preferencias-apostolicas-universales>

7. Les escoles jesuïtes estan compromeses amb la Interculturalidad.

- (218) El nostre món avui està infestat per la polarització i la por a la diferència. El resultat és el desplaçament des de la fraternitat i el discurs honest cap a l'egoisme i la intolerància superficial que assumeix moltes formes: nacionalisme extrem, tribalisme, racisme, sexisme i sectarisme. A més, una cultura global consumista basada en el mercat ha eclipsat sovint les tradicions i costums locals. Aquestes dinàmiques, tenen lloc a gran escala internacional però tenen lloc també molt més a prop, a casa. Així, moltes comunitats estan destrossades per tensions racials, ètniques i religioses i per la violència insensata que engendren.
- (219) Les escoles jesuïtes compten amb una rica tradició espiritual per gestionar aquest complex problema. Com ho recorda la meditació ignasiana sobre l'encarnació, la història de la salvació té lloc en tots els llocs i és un regal de Déu per a tots els pobles. És amb aquest èmfasi espiritual que els missioners jesuïtes van abraçar el procés d'inculturació: trobant Déu, ja present, en tots els llocs mentre portaven el missatge evangèlic del diví amor compassiu.
- (220) Encara que no tots els jesuïtes del passat exemplifiquin l'objectiu de la inculturació, hi ha exemples impactants dels que ho van fer. Des del començament de la Companyia, hi va haver jesuïtes que van deixar la comoditat d'Europa per buscar maneres de comprometre's amb la gent en remotes regions del planeta. Per exemple, durant la controvèrsia dels ritus xinesos en els segles XVII i XVIII, els jesuïtes buscaven fusionar elements del confucianisme amb el culte catòlic.
- (221) A més, a nivell mundial, la Companyia de Jesús reconeix la inculturació i el diàleg interreligiós com a components essencials de la missió de promoure la fe i la justícia (CG 34).⁶⁰

⁶⁰http://www.sjweb.info/sjs/documents/CG34_D4_eng.pdf

- (222) Cap cultura o societat queda fora de l'amor Salvífic de Déu, i cada persona té la dignitat de ser un fill de Déu. Les nostres escoles han de ser llocs on s'encoratgin i es facin esforços per la solidaritat i la col·laboració amb tota persona de bona voluntat. "Que els cristians, donant testimoni de fe i vida cristiana, reconeguïn, guardin i promoguin aquelles béns espirituals i morals que es troben entre els no cristians, així com els seus valors socioculturals". *Nostra Aetate*.⁶¹
- (223) En la seva allocució als delegats a Rio de Janeiro el 2017, el P. General Sosa resumia quin hauria de ser el nostre enfocament de l'educació jesuïta donat que busquem afirmar el que és universal dins d'un món intercultural
- (224) Per a descriure la idea d'universalitat que busquem dins del procés de globalització, pot ser útil recordar el significat original del concepte catòlic, que es refereix a la naturalesa universal de l'Església, incloent una àmplia diversitat de situacions diferents.
- (225) També és útil recordar que el papa Francesc prefereix utilitzar la figura geomètrica del poliedre, en lloc de la de l'esfera, per referir-se a la globalització.
- (226) Tant el concepte catòlic com la imatge del poliedre abasten adequadament el significat de la interculturalitat.
- (227) Idealment cada ésser humà, o cada poble, ha de sentir-se part de la humanitat, i ser conscient de la seva pròpia cultura (enculturació) sense fer-ne un absolut.
- (228) Ho han de fer de manera crítica, alegre, reconeixent l'existència d'altres éssers humans amb cultures diferents (multiculturalitat) i establint relacions d'equitat amb elles, enriquint-se amb una diversitat de cultures que inclouen les pròpies (interculturalitat).
- (229) La universalitat experimentada d'aquesta manera pot ser una forma de promoure la justícia social, la fraternitat i la pau.⁶²

⁶¹http://www.vatican.va/archive/hist_councils/ii_vatican_council/documents/vat-ii_decl_19651028_nostraaetate_en.html

⁶²http://www.sjweb.info/documents/assj/2017.10.20_SOSA_Arturo_EDUCACION_JESUITA_HOY.pdf

- (230) L'educació jesuïta ha de respondre positivament i activament a la diversitat dels seus estudiants, professors, pares, comunitats i a la xarxa global de les seves escoles.
- (231) Cada un de nosaltres està cridat a ser tant un aprenent com un mestre, compromès amb l'activitat clau d'un diàleg ciutadà orientat a una millor comprensió mútua. Reconeixent que tots som creats a imatge de Déu, l'educació jesuïta ha de lluitar per donar igualtat d'oportunitats a tots per participar de manera equitativa cap a un desenvolupament integral. La diversitat i la diferència són dons a celebrar per tal de crear una societat inclusiva. Déu és el creador amorós de totes les coses i en Déu trobem allò que ens és comú i la nostra solidaritat.

Exercici 25. Per al discerniment:

- a. Com avalues aquest repte?
- b. Quins són els obstacles més significatius?
- c. Com podem adaptar aquest repte per a totes les escoles jesuïtes de manera que reflecteixin el major bé?
- d. En aquest context, què ha fet el teu apostolat educatiu?
- e. Què hauria d'estar fent el teu apostolat educatiu?

8. Les escoles jesuïtes estan compromeses a ser una Xarxa Global al servei de la missió

- (232) En una intervenció dirigida als educadors filipins el 2009, el P. Nicolás recordava al seus oients la crida a la universalitat, una cosa que està en el centre de la missió jesuïta. Deia:
- (233) **“No hi ha cap estretor en la visió ignasiana de la vida. Ignasi va ser sempre un home d'àmplia visió: li agradava mirar les estrelles, la immensitat del cel que reflecteix l'amor de Déu que tot ho abraça. La preocupació d'Ignasi va ser sempre el "bé més universal", sempre volia que els jesuïtes estiguessin disposats a servir en qualsevol lloc on hi hagués esperança de la glòria de Déu. I va reunir al seu voltant un grup molt divers d'homes, de diferents llengües, cultures, nacionalitats i personalitats, per formar un sol grup d'amics en el Senyor que transcendissin les seves petites diferències en una comuna dedicació a la mateixa missió universal... Els grans desafiaments del món no poden ser atesos per una sola província, una regió solitària, un jesuïta en solitari”⁶³.**
- (234) Els avenços tecnològics han portat noves i notables oportunitats de fer realitat aquesta crida a la universalitat.
- (235) Certament, en el context local, les escoles jesuïtes han de fer xarxa:
- i. amb escoles i agències governamentals per promoure educació de qualitat per a tothom;
 - ii. amb ONGs compromeses a millorar les oportunitats educatives de cara al bé comú;
 - iii. amb proveïdors de serveis socials i mèdics que atenen una gran quantitat de les necessitats dels estudiants;

⁶³<https://www.educatemagis.org/documents/allocation-of-fr-general-on-the-occasion-of-the-50thanniversary-of-jesuit-education-in-the-philippines/>

- iv. amb parròquies jesuïtes i cases d'exercicis per alimentar la vida espiritual de professors i altres membres de la comunitat escolar;
- v. amb parròquies i diòcesis i amb altres comunitats de fe.

- (236) Però de manera determinant i amb gran urgència, les escoles jesuïtes han de fer xarxa, en tots els nivells, les unes amb les altres.
- (237) Les nostres escoles, aïllades de les seves institucions jesuïtes germanes d'arreu del món, no respondran a les dimensions de creixent complexitat d'un món globalitzat.
- (238) Cadascuna de les nostres escoles ha de ser vista, i s'ha de veure ella mateixa, com a extensió de la nostra missió internacional.
- (239) Tradicionalment les escoles jesuïtes han interactuat a través de les estructures internes de govern de la Companyia de Jesús a la regió, la província i l'assistència.
- (240) Tot i que aquestes vies de col·laboració continuen, els educadors jesuïtes necessiten trobar noves i innovadores maneres d'assegurar la unitat respectant els principis de subsidiarietat que ensenya que les decisions estan més ben preses com més a prop s'estigui de l'acció i a la llum del context particular.
- (241) *Educatemagis.org*, com abans s'ha indicat, proporciona un fòrum per difondre documents i estimular l'aprenentatge i el diàleg sobre les escoles. És essencial que els educadors jesuïtes, arreu del món, s'uneixin i facin ús d'aquest important recurs.
- (242) Un cop més, val la pena reflexionar sobre els Acords Finals de JESSEDU-Rio de 2017, on els delegats regionals es van comprometre⁶⁴:

⁶⁴ http://www.sjweb.info/education/doc-news/JESSEDU-Rio%202017_Acuerdos_Finales_ES_171121.pdf

- (243) **A avaluar i desenvolupar la cooperació en xarxa a nivell regional i global ja existent.**
- (244) **A incloure nous programes de formació per a educadors i personal de gestió que tinguin en compte que els educadors i el personal de gestió s'uneixen a una xarxa global i que tenen un paper a fer en la seva dinamització.**
- (245) **A treballar en el lideratge de les escoles per comprometre tots els educadors i personal de gestió a formar-se en ciutadania global de manera que puguin ajudar els estudiants a entendre el seu futur com a ciutadans globals.**
- (246) **A fer d'*Educate Magis* una eina i un recurs integrals en l'escola que l'ajudi a dinamitzar la seva dimensió global.**

Exercici 26. Per al discerniment:

- a. Com avalues aquest repte?
- b. Quins són els obstacles més significatius?
- c. Com podem adaptar aquest repte per a totes les escoles jesuïtes de manera que reflecteixin el major bé?
- d. En aquest context, què ha fet el teu apostolat educatiu?
- e. Què hauria d'estar fent el teu apostolat educatiu?

9. Les escoles jesuïtes estan compromeses amb l'Excel·lència Humana⁶⁵

- (247) Moltes de les nostres escoles són conegudes, amb raó, pels seus programes d'excel·lència acadèmica. Algunes són conegudes per la seva excel·lència a preparar els estudiants per esdevenir experts tecnologia, en agricultura i en altres vocacions.
- (248) Reflexionant sobre els ràpids canvis globals que estem experimentant, veiem que l'excel·lència en qualsevol de les nostres escoles requerirà un diàleg continu sobre com eduquem: quines pedagogies? quins currículums?
- (249) Aquest repte va ser subratllat pel P. General Arturo Sosa al 2107 a JESSEDU-Rio:
- (250) **És important que les nostres institucions siguin espais de recerca pedagògica i veritables laboratoris d'innovació didàctica, que dissenyin nous mètodes o models formatius.**
- (251) **Això significa que hem d'explorar el que fan altres i què podem aprendre d'ells; així com del que les ciències de l'educació plantegen per a un món cada vegada més tècnològic i més caracteritzat per la cultura digital en què els nostres estudiants han nascut i crescut.**
- (252) **Cal que les nostres institucions siguin conscients del canvi antropològic i cultural que estem experimentant i sàpiguen educar i formar d'una manera nova per a un futur diferent⁶⁶.**
- (253) Totes les escoles jesuïtes han d'excel·lir en la humanització de les seves comunitats tot ajudant els estudiants i el personal de gestió a aprofundir en la seva empatia i en les seves relacions perdurables d'amistat.

⁶⁵http://www.sjweb.info/education/doc-news/EXCELENCIA_HUMANA_%20ESP.pdf

⁶⁶http://www.sjweb.info/documents/assj/2017.10.20_SOSA_Arturo_EDUCACION_JESUITA_HOY.pdf

- (254) Les escoles jesuïtes han d'ensenyar la dignitat que té la dona, que és una companya plena i igual en tots els projectes.
- (255) Les escoles han de combatre activament el racisme en totes les seves formes.
- (256) Les escoles han d'ensenyar i crear un clima en el qual tots els fills de Déu, independentment de la seva orientació sexual, siguin benvinguts.
- (257) Fonamentats en el principi de la *cura personalis*, la cura de la persona, les escoles han d'apreciar la dignitat i el valor de cadascun dels seus membres.
- (258) Molts educadors jesuïtes han trobat significatiu reflexionar sobre la carta que el P. Kolvenbach va escriure com a introducció a la *Pedagogia Ignasiana*:
- (259) **"Prego a Déu que arribi a ser un altre pas important cap a la consecució del nostre ideal d'educadors: formar homes i dones que es distingeixin per la seva competència, consciència i compromís compassiu."**⁶⁷
- (260) Posteriorment, el document Excel·lència Humana (2015) elaborat amb aquest objectiu, establia:
- (261) **"Aquests quatre qualificacatius expressen l'excel·lència humana que la Companyia de Jesús vol per als joves que la societat ens ha confiat."**⁶⁸
- (262) L'educació jesuïta ha d'aspirar a desenvolupar dones i homes conscients, compassius, compromesos i competents.
- (263) Conscients, perquè, a més de conèixer-se a si mateixos, gràcies al desenvolupament de la seva capacitat per interioritzar i conrear una vida espiritual, tenen un coneixement i una experiència consistents de la societat i les seves desigualtats.

⁶⁷ http://www.sjweb.info/documents/education/phk_pedagogy_sp.pdf

⁶⁸ http://www.sjweb.info/education/doc-news/EXCELENCIA_HUMANA_%20ESP.pdf

- (264) Compassius, perquè són capaços d'obrir els seus cors per solidaritzar-se amb els altres i per assumir el seu patiment.
- (265) Compromesos perquè, essent compassius, decididament lluiten per la fe, i amb mitjans pacífics, treballen per la transformació política dels seus països i de les estructures socials per assolir la justícia.
- (266) Competents perquè han de ser:
- capaços de crear, entendre i utilitzar coneixements i destreses per viure en el seu context i transformar-lo;
 - capaços de ser part del canviant i divers món creant un projecte de vida per als altres i amb els altres;
 - capaços de desenvolupar les destreses intel·lectuals, acadèmiques, emocionals i socials requerides per a reeixir professionalment i humanament.
- (267) El nostre tradicional èmfasi en l'excel·lència acadèmica no ha de ser menyspreat. Permet a les nostres escoles complir una funció social fonamental i els permet entrar en diàleg amb una societat més àmplia sobre el significat de la qualitat educativa. Però, en les nostres escoles, aquesta determinació s'ha d'emmarcar dins del context de l'excel·lència humana.

Exercici 27. Per al discerniment:

- Com avalues aquest repte?
- Quins són els obstacles més significatius?
- Com podem adaptar aquest repte per a totes les escoles jesuïtes de manera que reflecteixin el major bé?
- En aquest context, què ha fet el teu apostolat educatiu?
- Què hauria d'estar fent el teu apostolat educatiu?

10. Les escoles jesuïtes estan compromeses amb l'Aprenentatge al llarg de Tota la Vida

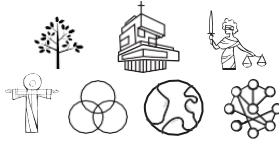
- (268) Tornem un cop més a el cor de l'espiritualitat ignasiana. La nostra millor font d'esperança i ànim: trobar Déu en totes les coses. Què vol dir això?
- (269) Significa experimentar el nucli expansiu generador d'admiració, esperança, alegria, goig, compassió, relació, a tot arreu, amb tots, en tot. Allà trobem Déu. Molts han experimentat tal admiració quan eren molt joves, com un despertar a la creació per primera vegada.
- (270) La nostra tasca com a educadors, és refrescar i aprofundir la nostra pròpia espiritualitat, de manera que siguem capaços, com ho diu Jesús, d'entrar al Regne de Déu com "un d'aquests petits". Cal que ens impliquem en pràctiques espirituals que confirmen que aquesta experiència expansiva, aquest nucli d'admiració, sigui la via per trobar Déu. Això pot tenir un destacat efecte en l'ensenyament. Pot animar els estudiants i graduats que es formen amb nosaltres a comprometre's intensament amb el món, a no perdre mai la seva curiositat, la seva creativitat, el seu gust per descobrir, la seva confiança, la seva connexió, la seva compassió per tot el que existeix.
- (271) Coneixem la famosa cita atribuïda al P. Pedro Arrupe que expressa el que vol dir "trobar Déu":
- (272) **No hi ha res més pràctic que trobar Déu; que estimar-lo d'una manera absoluta, i fins al final.**
- (273) **Allò de què estiguis enamorat, i atrapi la teva imaginació, ho afectarà tot.**

- (274) **Determinarà el que et fa aixecar al matí i el que facis amb els teus capvespres; com passis els caps de setmana, el que llegeixis i a qui coneguis; el que et trenqui el cor i el que t'estremeix d'alegria i agraiement.**
- (275) **Enamora't, roman enamorat, i això ho decidirà tot.**
- (276) Les nostres escoles han d'oferir oportunitats, dins i fora de l'aula, perquè els estudiants experimentin un món com aquest: perquè se n'enamorin.
- (277) Les nostres escoles han d'oferir oportunitats que desenvolupin una espiritualitat reflexiva que contínuament busqui trobar Déu. És una espiritualitat que té la força per créixer en la mesura que els nostres estudiants creixen; de fer-se més complexa conforme es fan més complexos; una maduració espiritual així pot acompanyar-los la resta de les seves vides.
- (278) Des del principi, la tasca de l'educació jesuïta ha estat guiar els estudiants cap a una espiritualitat més profunda, i en la seva vida diària, a recórrer a el procés de discerniment. Aprendre a escoltar i a acceptar els dons i talents únics, les preguntes i les ansietats, les grans joies i els desitjos profunds, és el màxim regal d'una educació basada en una visió del món encarnada. Com gastaré la meua vida? A qui em dec? A on em crida Déu?
- (279) Contemplant la mirada de la Santíssima Trinitat sobre el món, es pregunten els nostres graduats: Com puc utilitzar els dons i talents que Déu m'ha donat per respondre a les necessitats de les persones en la meua família, en la meua localitat, en la meua regió del món i en la comunitat global? Aquestes han estat sempre les preguntes de fons a les aules jesuïtes.
- (280) Així, l'èxit màxim del nostre esforç educatiu no es pot mesurar per com és el graduat en el moment de la seva titulació. En canvi, el regal de l'educació jesuïta es mesura millor mirant com els graduats comprometen la seva vida en les dècades posteriors a la seva graduació. Les respostes, encara parcials, que els van il·luminar a l'aula, ¿les continua formulant i reformulant al llarg de la vida? Les possibilitats alimentades pel treball en xarxes i les trobades autèntiques donen fruit en futures decisions en l'àmbit dels negocis, la vida personal i la inquietud religiosa?

- (281) La trobada amb Crist a través de l'Esperit ¿marca la diferència en com els graduats discerneixen qüestions sobre la seva professió, l'estil de vida, els valors, la mesura de l'èxit o el fracàs? En la mesura que les nostres escoles preparin estudiants per comprometre's en aquesta tasca, les considerarem dignes del títol de jesuïta.

Exercici 28. Per al discerniment:

- a. Com avalues aquest repte?
- b. Quins són els obstacles més significatius?
- c. Com podem adaptar aquest repte per a totes les escoles jesuïtes de manera que reflecteixin el major bé?
- d. En aquest context, què ha fet el teu apostolat educatiu?
- e. Què hauria d'estar fent el teu apostolat educatiu?

Conclusió

- (282) A través d'aquest document hem recorregut un camí de reflexió en comú. Hem reconegut, de la millor manera que hem pogut, alguns signes dels temps que influeixen i desafien els nostres contextos educatius específics. Mantenint-nos en la tradició jesuïta de sempre buscar i trobar Déu en totes les coses, ara ens veiem desafiats a no quedar-nos en una meravellosa nota que pot sonar bonica però que sola no fa música. Més aviat, som desafiats a mantenir un procés reflexiu continu que creï una música nova i trobi altres notes que ressonin amb els nostres sempre canviants contextos, experiències i temps.
- (283) Els identificadors globals de les escoles jesuïtes han de convidar-nos també a reflexionar sobre la nostra identitat i la nostra contribució al món de l'educació. Les nostres escoles estan clarament i sòlidament ancorades en la visió i espiritualitat de Sant Ignasi; per tant, la nostra crida és a un permanent exercici de discerniment per entendre aquesta identitat no com alguna cosa fixa sinó sempre com una crida a la fidelitat creativa dels nostres fundadors.
- (284) Així, el nostre humil suggeriment és que aquest document esdevingui una eina per fer-la servir no una ni dues vegades sinó una vegada i una altra a les escoles jesuïtes; de manera que les mateixes preguntes, fetes en dies i temps diferents, puguin subministrar millors respostes, que facin a les nostres escoles encara més rellevants per al món en què vivim. En aquest sentit, les escoles permeten conformar-se a si mateixes amb les necessitats del món i alhora lluitar per conformar aquest món perquè descobreixi millor la presència i l'obrar de Déu enmig nostre.

(285) De manera semblant als *Exercicis Espirituals*, esperem que el document no sigui llegit només una o dues vegades. Al contrari, esperem que escevingui un text viu que canviarà amb el temps, d'acord amb els comentaris i el discerniment que desencadenarà. En aquest sentit, ha d'incitar diàlegs dinàmics i profunds en les nostres escoles i en altres institucions que siguin membres de les nostres xarxes educatives; diàlegs que seran gradualment incorporats en aquest text.

5 novembre de 2019, festa de Tots els Sants de la Companyia de Jesús

AMDG

Apèndix:

Presentación Esquemática*

* Pres del document *Característiques de l'Educació de la Companyia de Jesús* (1986), Apèndix II: presentació esquemàtica. El text es presenta amb algunes modificacions fetes pel P. José Alberto Mesa SJ per a la seva millor comprensió.

(Ofereim aquí una presentació esquemàtica de la relació entre la visió espiritual d'Ignasi i les característiques de l'educació de la Companyia. Els nou punts de la columna de l'esquerra recullen les línies substancials de la visió ignasiana, tal com s'havien formulat en les primeres nou seccions del cos del document. Les notes a peu de pàgina relacionen aquests continguts amb els escrits d'Ignasi -especialment amb els Exercicis Espirituals i les Constitucions- i amb el paràgrafs del resum històric contingut a l'apèndix I. Les 28 característiques bàsiques de l'educació de la Companyia estan ressenyades a la columna de la dreta, ordenades de manera que es pugui percebre el seu fonament en la visió ignasiana del món. No es pretén mostrar un paral·lel exacte: més que una aplicació directa de l'espiritualitat ignasiana, seria més exacte dir que les característiques es deriven de la visió espiritual d'Ignasi o estan arrelades en ella).

Visió ignasiana del món	Característiques de l'Educació Jesuïta
<p>1. Déu</p> <p>Per a Ignasi, Déu és Creador i Senyor, Suprema Bondat, l'única Realitat que és absoluta⁶⁹; totes les altres realitats provenen de Déu i tenen valor únicament tant quant ens condueixen a Déu⁷⁰. Aquest Déu és present en les nostres vides, «treballant per nosaltres» en totes les coses.</p> <p>Pot ser descobert, per mitjà de la fe en tots els esdeveniments naturals i humans, en la història en el seu conjunt, i molt especialment en la intimitat de l'experiència viscuda per cada persona individual⁷¹.</p>	<ol style="list-style-type: none"><li data-bbox="540 905 928 933">1. Afirma la realitat del món.<li data-bbox="540 987 928 1045">2. Ajuda a la formació integral de la persona dins de la comunitat humana.<li data-bbox="540 1100 928 1158">3. Inclou la dimensió religiosa que impregna completament l'educació.<li data-bbox="540 1212 928 1240">4. És un instrument apostòlic.<li data-bbox="540 1295 928 1323">5. Promou el diàleg entre fe i cultura.

⁶⁹ Apèndix I (175); els diversos noms amb què sant Ignasi es refereix a Déu poden trobar-se en les seves obres. Vegeu, per exemple, [Ex 15, 16].

⁷⁰ Així s'expressa el «Principi i fonament» dels Exercicis [23]; vegeu més amunt, nota 8

⁷¹ La idea de Déu treballant per nosaltres en la creació és bàsica en l'espiritualitat ignasiana. Dos exemples, en els Exercicis, són la meditació de l'Encarnació [101-109], i la «Contemplació para assolir amor» [230-237]. La cita està presa del [236]. Ignasi parlava repetidament de «veure Déu en totes les coses», cosa que va ser parafrasejada per Nadal (un dels primers companys d'Ignasi) en el famós lema «contemplatiu en l'acció».

<p>Visió ignasiana del món</p> <p>2. Llibertat Humana</p> <p>Cada home o dona és conegut i estimat personalment per Déu. Aquest amor convida a una resposta que, per ser autènticament humana, ha de ser expressió d'una llibertat radical⁷². Per això, per tal de respondre a l'amor de Déu, tota persona està cridada a ser:</p> <ul style="list-style-type: none"> • lliure per donar-se a si mateixa, tot acceptant la responsabilitat i les conseqüències de les pròpies accions; lliure per ser fidel; • lliure per treballar amb fe cap a la veritable felicitat, que és la fi de la vida; lliure per treballar amb altres en el servei del Regne de Déu per a la redempció de la creació⁷³. 	<p>Característiques de l'Educació Jesuïta</p> <p>6. Insisteix en la cura i la preocupació personal de cadascú.</p> <p>7. Destaca l'activitat per part de l'alumne.</p> <p>8. Fomenta l'obertura al creixement durant tota la vida.</p>
---	---

⁷²Apèndix I (173).

⁷³La finalitat de qui fa els Exercicis Espirituals ha estat resumida en l'expressió «llibertat espiritual». Ignasi mateix ho expressa en el títol del llibre quan escriu «Exercicis Espirituals per a vèncer-se a si mateix i ordenar la pròpia vida, sense determinar-se per cap afecció que sigui desordenada» [21].

Visió ignasiana del món	Característiques de l'Educació Jesuïta
<p>3. Recerca de la llibertat</p> <p>A causa del pecat i dels seus efectes, la llibertat per respondre a l'amor de Déu no és automàtica. Ajudats i enfortits per l'amor redemptor de Déu, estem compromesos en una lluita permanent per reconèixer i treballar contra els obstacles que bloquegen la llibertat -inclosos els efectes del pecat-, alhora que desenvolupem les capacitats necessàries per a l'exercici de la veritable llibertat⁷⁴.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aquesta llibertat requereix un veritable coneixement, amor i acceptació d'un mateix, juntament amb la determinació d'alliberar-nos de qualsevol afecció excessiva a la riquesa, a la fama, a la salut, al poder o a qualsevol altra cosa, fins i tot a la mateixa vida⁷⁵. • La veritable llibertat requereix també un coneixement realista de les diverses forces presents en el món que ens envolta, i inclou ser lliure de les percepcions distorsionades de la realitat, dels valors deformats, de les actituds rígides i de la submissió a ideologies estretes⁷⁶. • Per caminar cap a aquesta veritable llibertat cal aprendre a reconèixer i manejar les diverses influències que poden promoure o limitar la llibertat: els moviments interns del propi cor; les experiències passades de tota mena; les interaccions amb altres persones; la dinàmica de la història, de les estructures socials i de la cultura⁷⁷. 	<p>9. Orientada cap als valors</p> <p>10. Promou el coneixement realista, l'amor i l'acceptació de si mateix.</p> <p>11. Proporciona un coneixement realista del món en què vivim.</p>

⁷⁴Apèndix I (172); aquesta afirmació és un resum de la «primera setmana» dels Exercicis.

⁷⁵Apèndix I (173); [Ex 1; 313-329] («Regles per al discerniment d'esperits»).

⁷⁶Apèndix I (173); [Ex 142-146] («Les dues Banderes»).

⁷⁷[Ex 24-42] («L'examen de consciència» i «Les dues Banderes»), com més amunt.

<p>Visió ignasiana del món</p> <p>4. Crist model de persona La visió que Ignasi té de el món està centrada en la persona històrica de Jesucrist⁷⁸. Ell és el model de vida humana, a causa de la seva resposta total a l'amor del Pare, en el servei als altres.</p> <p>Ell comparteix la nostra condició humana i ens convida a seguir-sota la bandera de la creu, en resposta d'amor al Pare⁷⁹.</p> <p>Ell és viu enmig nostre i segueix sent l'Home per als altres en el servei a Déu.</p>	<p>Característiques de l'Educació Jesuïta</p> <p>12. Proposa Crist com el model de la vida humana.</p> <p>13. Proporciona una atenció pastoral adequada.</p> <p>14. Celebra la fe en la pregària personal i comunitària i en altres formes de culte i de servei.</p>
<p>5. L'acció Una resposta amorosa i lliure a l'amor de Déu no pot ser merament especulativa o teòrica. Per molt que costi, els principis especulatius han de conduir a una acció decisiva: «l'amor es mostra en les obres»⁸⁰.</p> <p>Ignasi demana un compromís total i actiu dels homes i dones que, «per imitar i ser més com Crist», posaran en pràctica els seus ideals en el món real de la família, dels negocis, dels moviments socials, de les estructures polítiques i legals i de les activitats religioses⁸¹.</p>	<p>15. Prepara per a un compromís actiu en la vida.</p> <p>16. Serveix la fe que realitza la justícia.</p> <p>17. Pretèn formar «homes i dones per als altres».</p> <p>18. Manifesta una preocupació particular pels pobres.</p>

⁷⁸ Apèndix I (173), (182); [Ex 53, 95-98] («Meditació del Regne de Crist»); [167] («La tercera manera d'humilitat»). La 2a, 3a i 4a «setmanes» dels Exercicis pretenen conduir l'exercitant a un compromís en el seguiment de Crist.

⁷⁹[Ex 109] (el «col·loqui de l'Encarnació»); vegeu també el que s'ha dit més amunt sobre «Les dues Banderes».

⁸⁰Apèndix I (173), (179); [Ex 135; 169-189] (L'«elecció»)

⁸¹Apèndix I (177), (184).

Visió ignasiana del món	Característiques de l'Educació Jesuïta
<p>6. En l'Església</p> <p>Per a Ignasi, la resposta a la crida de Crist es realitza en i per mitjà de l'Església Catòlica, l'instrument a través del qual Crist està sacramentalment present en el món⁸². Maria, la Mare de Jesús, és el model d'aquesta resposta⁸³.</p> <p>Ignasi i tots els seus primers companys es van ordenar sacerdots i van posar la Companyia de Jesús al servei del Vicari de Crist per anar «allà on ell jutgés ser convenient enviar-los per a major glòria divina i el bé de les ànimes»⁸⁴.</p>	<p>19. És un instrument apostòlic tant al servei de l'Església com la societat humana.</p> <p>20. Prepara els alumnes per a una participació activa en l'Església i en la comunitat local per al servei als altres.</p>
<p>7. El Magis</p> <p>Ignasi insistia nombroses vegades en el «Magis», el més. La seva preocupació constant va ser el major servei a Déu per mitjà del més estret seguiment de Crist, i aquella preocupació va passar a tota l'acció apostòlica dels primers companys. La resposta concreta a Déu ha de ser «de major estima i moment»⁸⁵.</p>	<p>21. Persegueix l'excel·lència en la seva tasca de formació.</p> <p>22. Dona testimoni d'excel·lència.</p>

⁸² [Exj 352-370] («Regles per al sentit veritable que a l'Església militant hem de tenir»); Fórmula de l'Institut; [Co 603] i en altres molts llocs en els escrits d'Ignasi. Quan no va poder viatjar a Terra Santa, per a servir Crist directament, Ignasi va escollir «el següent bé millor» i va anar a Roma a servir l'Església sota el «Vicari de Crist».

⁸³ La devoció a Maria, la Mare de Jesús, apareix al llarg de toda la vida d'Ignasi; ell va començar el seu itinerari a Montserrat (apèndix I [171]); Maria apareix també, al llarg de tots els Exercicis: p.e. [47], [63], [102ss], [111ss], [147], [218], [299]

⁸⁴ Apèndix I (180), (182). Segons alguns, Ignasi va ser el creador del terme Vicari de Crist; sigui així o no, la lleialtat al Papa caracteritza Ignasi i la Companyia que ell va fundar.

⁸⁵ Apèndix I (173); [Ej 97, 155].

<p>Visió ignasiana del món</p> <p>8. La comunitat</p> <p>Quan Ignasi va arribar a conèixer l'amor de Déu revelat en Jesucrist i va començar a respondre entregant-se a si mateix al servei del Regne de Déu, va atraure i va fer partícips de la seva experiència altres companys que es van fer «amics en el Senyor» per al servei als altres⁸⁶.</p> <p>La capacitat de realització d'una comunitat en el servei del Regne és major que la d'un sol individu o grup d'individus.</p>	<p>Característiques de l'Educació Jesuïta</p> <p>23. Destaca la col·laboració jesuïtes-laics.</p> <p>24. Es basa en un esperit de comunitat entre el claustre d'educadors, l'equip directiu, la comunitat de jesuïtes, els consells de govern, els pares, els alumnes, els antics alumnes i els benefactors.</p> <p>25. Es realitza dins d'una estructura que promou la comunitat.</p>
<p>9. Discerniment</p> <p>Per a Ignasi i els seus companys, les decisions es prenen sobre la base d'un procés continu de "discerniment" individual i comunitari fet sempre en un context de pregària. Mitjançant una reflexió feta en clima de pregària sobre els resultats de les seves activitats, els companys revisaven les decisions passades i realitzaven adaptacions en els seus mètodes, en una cerca constant d'un major servei a Déu ("Magis")⁸⁷.</p>	<p>26. Adapta els mitjans i els mètodes per assolir els seus propòsits de manera més eficaç.</p> <p>27. És un "sistema" d'escoles amb una visió comuna i uns objectius comuns.</p> <p>28. Ajuda a proporcionar la formació professional i la formació continuada que és necessària, especialment per als professors.</p>

⁸⁶Apèndix I (178), (181).

⁸⁷El «discerniment d'esperits» és present en el conjunt de la vida d'Ignasi. És ja evident a Manresa (apèndix I [170]), però va continuar creixent contínuament durant tota la seva vida. Un curt document titulat «Deliberació dels primers Pares» descriu el discerniment dels primers companys d'Ignasi que va conduir a la fundació de la Companyia de Jesús. Vegeu també Apèndix I (189-193) (el procés que condueix a la primera Ratio studiorum) i [Ex 313-336] («Regles per al discerniment d'esperits»)

